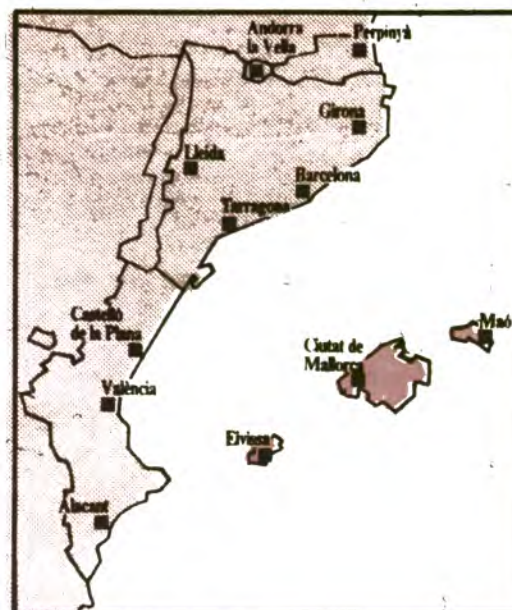

S'Arenal

de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY X. NÚMERO 206

1er DE NOVEMBRE 1990

PREU: 100 PTS

El fiscal general de les Balears se va interessar molt pel nostre periòdic a la passada Mostra Lluçmajorera. L'acompanyava el conseller de Transports, Pius Tur.

CAFETERIA BAHIA DE PALMA

A PARTIR DE LES
10 DEL MATI

SERVEI DE CAFETERIA
XOCOLATA AMB ENSAÏMADES
ENTREPANS I PLATS VARIATS
AL SERVEI DE S'ARENAL I
DE MALLORCA

DE LA MILLOR LLET, EL MILLOR BATUT DE XOCOLATA

Envassos no retornables d'1/5 l de litre
Batut de xocolata amb la garantia de Palma Crem
Produïda a s'Arenal de Mallorca

N.R.S.I. 1500983-pm
GRANJAS SAYJA RAMADERA
HORT DE CAN SASTRE
Final autopista de s'Arenal
Tels. 26 38 14 - 49 10 61 - 49 11 51
SES CADENES DE S'ARENAL

Tenim
una gran varietat
de brolladors,
colls de cisterna,
estàtues,
jardineres i
cossiols per decorar
el jardí.

Visitau-nos sense
compromís

MATERIAL DE
CONSTRUCCIÓ
CAN MARI

Carretera de Manacor, 403
Tel. 24 02 25
SON FERRIOL

Dissabtes demati, obert

Agència General d'Assurances S'Arenal i Plaça de Palma
Correr de Traslú 39, TL: 264038, Plaça Major, 1, TL: 265374
S'ARENAL DE MALLORCA

Mare Nostrum
SIBERT

S'Arenal
de Mallorca
EL MILLOR
SUPORT
PUBLICITARI
DE LA SEVA
EMPRESA
A LA NOSTRA
COMARCA
Tel. 26 50 05

Telèfons útils a s'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00).....	727643 - 727644
Bombers	291250 - 290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Rotja de Can Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de s'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	755440
Associació d'Hotelers	267654. Fax: 491012

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050. Fax: 662081
Oficina de s'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Taxi	263745 - 263538
Parròquia	263265
Aigua potable	265272 - 265980 - 660640
Associació de Veïns	265005
Grues Sampil	264193
Servei Municipal d'aigües SOGESUR ..	262493

Col·loquis impertinents

Manolo Manjón

Bombers

Moguda està la mar. És clar, com no hi ha d'estar si som al novembre. (Com no sigui així quan surti aquest número, em malbaraten l'arxiu)

Bromes a part, el que sí considero que es mou, és la vida social i política. Sembla que socialment som en plena pre-campanya electoral i cada hom es replega en el seu cau. Els polítics a la seves feinetes. Els figurants de la vida social, que desgraciadament sempre són els mateixos, fan per dar publicitat als seus interessos més que als seus resultats. Però això, segons la meua manera de veure les coses, és positiu, forma part del revulsiu que fa que la zona d'influència arenalera es trobi a l'ample, davant del centralisme (de Palma i de Llucmajor) que de vegades intenta asfixiar aquesta localitat costanera.

Avui deixaré tranquils els representants de la vida social (pobrets, quina llàstima no poder comptar amb una revista Hola!, edició local) i em centraré en la vida i miracles d'alguns polítics comarcals.

Com una autèntica bomba (i perdoneu, que la que es posà a la Casa Consistorial va ser obra d'aficionats), surt a les pàgines dels mitjans d'informació, la notícia que a la urbanització Son Verí Nou, hi ha greus irregularitats urbanístiques. Fotre! Això sí que és una bomba! I és, ni més ni manco, el grup municipal del Partit Popular llucmajorer qui la fa esclatar. Això és el que se'n diu fer política d'oposició, senyors conservadors.

Però bé, és que el meu admirat Tomàs Garcias (admirat per la seva capacitat de treball) està badant o és que tot l'estiu va ser de vacances. Que tot un tinent de batlle d'Urbanisme no detectiu aquestes irregularitats és cosa d'ineptes, i jo no crec que aquest capítol socialista local ho sigui. Però...

Aquesta notícia, jo la sabia des del dia de sant Miquel, en què ens fa ser filtrada a Joan Clar, responsable a Llucmajor de la corresponsalia del diari Balears, i a mi mateix. Per cert, qui la filtrà assegurà que el batlle Montserrat estava cansat de tantes i altres coses i que tal vegada no es presentaria com a candidat a la pròxima confrontació electoral.

Doncs si no és cap de llista a la candidatura socialista el bon jan de don Joan, aleshores manarà l'incansable Tomàs. És clar que el que pot ser és que mani l'oposició, ja que a Garcias no el veig jo, ni de lluny, com a batlle electe. I és que a la travessa municipal hi ha altres jugadors: Antoni Garcias, senador socialista, Gaspar Oliver, conseller d'Indústria, Joan Miquel Catany, regidor popular, Josep Manuel Luna de Rojas, empresari i polític novell amb idees de futur, Joaquim Rabasco, regidor del gup mixt. I tal vegada algun "tapat".

Per cert, qui és de plena actualitat és el senyor Rabasco (quina bomba, la carta dirigida a Catalina Mestre, presidenta de la U.D. Arenal, i publicada a S'ARENAL DE MALLORCA, a més d'altres periòdics), i és que el president d'ASI no té pèls a la llengua, doncs aquests els deixa per a les barbes i sembla que diu veritats com a temples, encara que intenti fer callar

el primer edil llucmajorer durant un ple.

Quines coses, diria Rabasco, perquè el sempre beatífic i inaudible batlle de Llucmajor li retiràs l'ús de la paraula.

Això, senyor batlle, geni i figura, però dins d'un ordre. Prengui exemple de don Julián Besteiro, condescendent amb els diputats que integraven el Parlament republicà en el seu temps de president del Congrés Nacional. Però, tal vegada com a socialista de la nova generació, li agraden més les maneres ordenatòries del seu company senyor Laborda, el qual porta el reglament del Senat fins a les seves darreres conseqüències.

Dixi vostè exposar les seves tesis als regidors, les que estiguin a favor dels seus plantejaments polítics i les que hi estiguin en contra, senyor Montserrat. Pensi, com jo ho faig, que per la boca mor el peix, encara que en el cas del regidor Rabasco sembla que aquest té arguments per estona, i tal vegada això és el que fa mal.

Tenim reminiscències del "ordenó y mando", fixin-se sinó en les maneres del batlle de Guadix. I aquestes maneres, en política, porten mals resultats, resten credibilitat i vots.

S'Arenal
de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.: .....

Carrer.: .....

Població.: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

☐ **SEMESTRAL 1.000 PTS**

Forma de pagament:

☐ **Rebut domiciliat a un Banc**

Banc.: ..... Suc.: .....

Compte n.º.: ..... Titular.: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30, s'Arenal

MAG
Masters Art Galerie
JOANA COSTA VERA

art galerie · art galerie · art galerie · art galerie ·

URBANIZACIÓN SON GARRIT, local 11 · Tels. 45 75 25 - 23 24 35 · PALMA DE MALLORCA

Llocs on es pot trobar S'ARENAL DE MALLORCA

Tots els quioscos de s'Arenal

- * Papereria Roca, Llucmajor
- * Papereria Cervera i Papereria Frau, del Coll
- * S'estanc, de Sant Jordi
- * Can Jordi i De Verd en Blau, de Son Ferriol
- * Llibres Mallorca, Quart Creixent, Papereria Son Rapinya i Quiosc Plaça del Progres, Llibreria Jaume de Montso, Llibreria Ramón Llull i estanc plaça Fleming de Ciutat
- * Casa Pedrós, Espirafocs i Llibreria Vilanova, d'Inca
- * Leo, de Manacor
- * Papereria Ramon Llull i papereria Condor, de Felanitx
- * Ca Na Blanch, de Sant Joan

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de la Comarca de s'Arenal. Edita: Associació de Veïns. Director: Mateu Joan i Florit. Depòsit Legal PM-473-80. Imprimeix Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30 - Apartat de correus 124 - 07600 - s'Arenal de Mallorca. Telèfon: 265005. FAX: 269941

Entrega de premis del V Concurs de redacció de S'Arenal de Mallorca al Consell Insular de Mallorca.

Dies passats, a la sala d'actes del Consell Insular de Mallorca, en un acte presidit pel conseller de Cultura, Alfons Salgado, i pel director d'aquesta revista, Mateu Joan, els allots i allotes que participaren en el Cinquè Concurs de Redacció de S'ARENAL DE MALLORCA varen rebre els premis per la seva feina de redacció. Un cop acabada la festa, tot quedà a punt per preparar el Sisè Concurs de Redacció.

Mossegades

-77-

Continuant amb el seguiment sistemàtic que feim dels diaris forasters de Ciutat, tenim la sensació que estan interessats d'encaminar Balears cap a una escalada de violència, cosa que els pot permetre criminalitzar l'independentisme i desprestigiar-lo davant l'opinió popular. La nostra afirmació es fonamenta sobre els fets següents, per exemple, dia 12 de setembre passat, dos desconeguts varen tirar uns pots de fum dins el celler Sa Font de Sineu. La casualitat que en aquells moments hi sopassin un grup de 25 militars de les forces colonials, alguns d'ells d'alta graduació, va servir de pretext perquè el diari UH parlàs de: **"Algunos comentaron que fue una gamberrada, otros apuntaron que podía tratarse de una acción reivindicativa antimilitarista o independentista. Los más alarmantes, conociendo la presencia de militares en el celler, llegaron a hablar de atentado"** (1). Deu dies després, un cop detinguts els presumptes autors, per cert, un d'ells de nom Rodrigo, s'ha mig filtrat que tot es va tractar d'un assumpte de vells rencors contra el copropietari del restaurant i ex-regentador d'un pub (2). Ara no fa molt, el mateix ha passat a Lluçmajor on dilluns dia 24 de setembre va esser localitzat davall el buit de l'escala de l'Ajuntament un esprai de gas per recarregar encenedors, uns petards de fira i una metxa encesa. Aleshores, mentre el batle va parlar al diari UH de **"broma de mal gust"** i de **"broma de nins"** (3), DM tot d'una ho va inflar amb un titular aterridor a portada que deia **"Desactivado un artefacto en el ayuntamiento de Lluçmajor"** i a l'interior quasi tres quarts de pàgina amb **"Descubren un artefacto explosivo en la planta baja del Ayuntamiento de Lluçmajor"** (4). Ja ho veis, doncs! Els diaris forasters desitgen sang, cossos mutilats horriblement per la metralla i vides innocents segades per l'ona explosiva d'un cotxe bomba. No hi ha dubte que es moren de ganes que a Mallorca en passi qualcuna de grossa (un atemptat com el d'Hipercor, per exemple) perquè és l'única via que els queda per intentar llevar-se de damunt la pressió dialèctica a què són sotmesos d'una manera persistent.

Sabem cert que això que acabam de dir resultarà desconcertant a l'oida d'algunes persones, però ja anunciem tot seguit que ens basam sobre dades corroborades per la història. L'any 1931, Ramiro Ledesma Ramos, fundador de les JONS i ideòleg espanyol, va escriure sobre l'independentisme català: **"el resto de España debe obligarles a batirse. (...) entregar el pleito a la decisión suprema de la violencia"** (5), **"Hay que impedir que la disolución de España se lleve a efecto con música de aplausos, obligando a los disidentes a una actuación armada"** (6), **"los separatistas se verán obligados a luchar. Porque interceptaremos su camino con fusiles"** (7) **"la trayectoria que siguen las fuerzas disgregadoras es algo que no puede ser vencido ni detenido sino a través de una guerra"** (8). ¿Coneixen aquests mots la gran majoria de nacionalistes catalans, quadres dirigents i militants de Terra Lliure inclosos? ¿Per què els espanyols ens volen obligar a agafar les armes? Per quines cine-centes ens provoquen i ens inciten d'aquesta manera? ¿Quin interès poden tenir en la violència? Respondre correctament aquests interrogants, és vital per a la nostra supervivència. Segons la meua opinió, Espanya vol dirimir la independència dels Països Catalans en el terreny de la violència perquè sap que és l'únic camp en el qual juga amb avantatge i perquè no ignora que ha perdut la batalla enfront de Catalunya en tots els àmbits (cultural, tècnic, esportiu, arquitectònic, plàstic, tecnològic, industrial, mèdic...); en tots a excepció d'un: el militar.

Contràriament al que molts pensen, l'agressió criminal dins Catalunya no ha estat obra dels catalans sinó patrimoni d'Espanya. Com a exemple històric, podem citar el fenomen terrorista conegut amb el nom de pistolisme que es va produir a Barcelona entre els anys 1916 i 1923 en el qual es varen comptabilitzar 800 atemptats i més de mil morts. Posteriorment s'ha demostrat amb dades i documents, que els instigadors

ocults del clima bestial de violència varen esser les autoritats colonials com el governador Martínez Anido i el cap de policia Manuel Bravo Portillo, els quals, amb l'escalfament de les lluites socials entre la burgesia i el proletariat, varen aconseguir desunir la totalitat de la nació catalana i impedir el compromís d'acció unitària nacionalista (9).

Cal dir per endavant que no estic qüestionant la legitimitat històrica i moral del poble català a servir-se de la lluita armada per expulsar l'invasor espanyol perquè si avui som un país colonitzat és a causa de successius fets d'armes que es varen iniciar l'any 1716. No dubt que si els forasters han irromput a la nostra terra per la força dels fusells i de les baionetes, tenim idèntic dret a fotre'ls de fora a punta de canó, cosa que ja va intentar el President de la Generalitat, Francesc Macià, amb la conspiració coratjosa de Prats de Molló l'any 1926, segurament tenint en compte l'opinió del President dels USA, Thomas Woodrow Wilson, i la *Declaració dels Catorze Punts* sobre els quals es va basar el *Tractat de Versalles* (1919). Recordem que un d'aquests punts era el principi de l'autodeterminació dels pobles i que el propi Wilson havia declarat a una ambaixada catalana que es va entrevistar amb ell a París l'any 1919: **"si vostès demanen l'autonomia nosaltres no podem fer res, car l'autonomia és un afer intern de l'Estat i nosaltres no podem immiscir-nos, però si vostès s'aixequen en armes per obtenir la llibertat de Catalunya, jo els prometo que el seu cas serà tractat a la Conferència de Versalles i que vostès tindran satisfacció"** (10).

Per a mi, l'aspecte més positiu de l'ús de les armes és que serveix per enviar un missatge subliminal a l'opressor en el qual se li demostra que el negret, que sovint ha estat pintat com un ésser abúlic, emperesit i covard, està disposat a morir i a matar en defensa de la dignitat i la llibertat. Això és molt important ja que serveix per destruir la falsa idea estesa pels espanyols segons la qual el caràcter mallorquí és pactista, fènic i biològicament acomodatic amb els colonitzadors. Vegeu, per exemple, el que va escriure un homoniquet fill d'una cussa esvortada, **"Mal li botissin es llagrimers!"**, com diria Salvador Galmés (11), Camilo José Cela: **"Es proverbial -y un tanto tópico- el carácter reservado y la tendencia al aislamiento de las gentes de Mallorca, según un modelo psicológico que probablemente se ajustaba mejor a aquella isla de la calma que figura en los relatos literarios del pasado siglo y comienzos del actual. Esa benemérita ausencia de ferocidad en el carácter suele confundirse, contemplándola a distancia, con una frialdad en el trato que no surge más que de la comparación con otros modos y costumbres más extrovertidos y pintorescos pero, en ningún caso, más ciertos y de buena ley"** (12), o Gabriel Sabrafín, periodista i crític musical de la premsa forastera de Ciutat: **"El de Mallorca no es, históricamente, un pueblo heroico, no ha tenido ocasión de protagonizar gestas deslumbrantes. Este es un pueblo pragmático que ha sabido convivir con los invasores. La suya es una historia de pactos, negociaciones, transacciones"** (13).

Aclarit tot això, doncs, el debat no està centrat sobre si tenim dret o no a agafar les armes, que com s'ha demostrat sí que el tenim, sinó a quin tipus, com, on i quan. Aquest és el bessó del problema! La qüestió no és saber si tenim drets morals més que suficients per esgrimir un Kalashnikov AKSU-74 contra els forasters. La controvèrsia és tota una altra i respon al fet que una acció ben intencionada però concebuda d'una manera incompetent pot donar un resultat totalment oposat al desitjat. Segons la meua opinió, en les actuals circumstàncies històriques d'integració democràtica a l'Europa dels pobles, qualsevol acció a emprendre per l'independentisme hauria de perseguir els següents objectius:

a) Cohesionar, ja sigui des d'un punt de vista social, polític o cultural, les diverses tribus catalanes i reforçar la moral de victòria.

b) Atreure la solidaritat de l'opinió pública mundial envers la descolonització i independència dels Països Catalans, procés que ha d'anar paral·lel a la integració a la CEE. Com s'ha demostrat mil vegades, Espanya no pot consentir ni poc ni gens la projecció internacional de la cultura catalana. Així, l'any 1917, el president del

comitè Nobel va descartar la candidatura d'Angel Guimerà per no ferir **"la consciència nacional castellana, que és molt delicada i sensible"** (14).

c) Desunir Espanya i provocar la desmoralització dins les seves files. Amb la proposta de no renúncia al dret d'autodeterminació signada pel Parlament de Catalunya dia 13 de desembre de 1989, es va aconseguir que Laín Entralgo, un intel·lectual significatiu del pensament espanyol, hagués de confesar: **"Si en uso de lo que llaman derecho a la autodeterminación -que, en mi opinión, pertenece de manera esencial a los derechos humanos- decidieran los catalanes independizarse de España, renegar del castellano i proscribirlo en su territorio, tal hecho me dolería profundamente, pero me sentiría en el deber de aceptarlo"** (15).

Francament he de dir que és preocupant el mimetisme que es pot observar dins alguns sectors de l'independentisme català envers l'estratègia *abertzale* basca, que a la vegada és una còpia de la d'Irlanda, vegeu *Sinn Féin* i IRA, HB i ETA. Si analitzam sota el prisme dels tres punts citats anteriorment, accions armades d'ETA com la de la petroquímica de Tarragona (12.VI.1987) o com la del supermercat Hipercor de Barcelona (19.VI.1987), aquesta última amb el balanç final de 18 víctimes innocents, podem concloure el següent:

a) Accions estúpides com aquestes han contribuït a dividir els bascos i a aïllar el moviment *abertzale* enfront de l'anomenat "bloc democràtic". Això després d'escardar la coalició HB que ha vist com el seu representant a les institucions europees, Txema Montero, dimitia a conseqüència de les insuportables contradiccions acumulades com és donar suport al terrorisme des d'una tribuna democràtica.

b) Barbaritats criminals com la d'Hipercor han contribuït a aïllar internacionalment la causa de la independència basca amb resultats com el de les eleccions europees de l'any 1989 en què HB va sofrir una davalada espectacular de vots dins Catalunya.

c) Finalment, accions indiscriminades com aquestes, l'única que aconsegueixen és que la totalitat de les forces polítiques colonitzadores, això és des del PSOE als comunistes, liberals, socialdemòcrates i conservadors espanyols tanquin files enfront dels moviments de descolonització de les colònies.

CONCLUSIO: Cada terra fa sa guerra! Amb això vull dir que tots els països europeus que dins el segle XX han assolit la independència, ho han fet seguint diversos camins i emprant mitjans variats, que van des de la lluita armada irlandesa al referèndum de Malta i Noruega (1905), Finlàndia (1917), Lituània (1918-1940), Estònia (1920-1940), Irlanda (1921), Islàndia (1941), Malta (1964) etc.

De l'enemic, el consell! I guerrer previngut, mai no serà vençut! Ara és l'hora d'analitzar punt per punt les paraules desesperades que, José Antonio Primo de Rivera, va adreçar d'una manera confidencial al general Franco dia 24 de setembre de 1934 i en les quals li demanava que s'afanyàs a llançar els tancs contra Catalunya: **"en el peligro inminente hay un elemento decisivo que lo equipara a una guerra exterior; éste: el alzamiento socialista va a ir acompañado de la separación, probablemente irremediable, de Cataluña. El estado español ha entregado a la Generalidad casi todos los instrumentos de defensa y le ha dejado mano libre para preparar los de ataque. Son conocidas las concomitancias entre el socialismo y la Generalidad. Así, pues, en Cataluña la revolución no tendría que adueñarse del poder: lo tiene ya. Y piensa usarlo, en primer término, para proclamar la independencia de Cataluña. Irremediablemente, por lo que voy a decir. Ya sé que, salvo una catástrofe completa, el Estado español podría recobrar por la fuerza el territorio catalán. Pero aquí viene lo grande: es seguro que la Generalidad, cauta, no se habrá embarcado en el proyecto de revolución sin previas exploraciones internacionales. Son conocidas sus concomitancias con cierta potencia próxima. Pues bien: si se proclama la República independiente de Cataluña, no es nada inverosímil, sino al contrario, que la nueva República sea reconocida por alguna potencia. Después de eso, ¿cómo recuperarla? El invadirla se presentaría ya ante**

ossegades

«... como agresión contra un pueblo que, por acto de letración, se había declarado libre. Andaría frente a sí, no a Cataluña, sino a toda España de las potencias europeas» (16). Amb això no està dit tot, però molt poc hi ha favor immens ens ha fet José Antonio quan els seus temors i angoixes! I és que una bomba abatuda amb una altra bomba, però com es pot dir un poble cohesionat que s'autoproclama independentència a través d'un referèndum.

Des d'aquest punt de vista, doncs, tan important l'enemic com desarmar-lo, tan decisiu és escollir com privar-lo del marge de maniobra i no només-li la coartada amb la qual pugui justificar la societat internacional la crua repressió. És un boxador que cerca amb desfici dur el independentència dels Països Catalans al terreny a distància, al cos a cos, perquè sap que és allí on pot desplegar tot el joc brut a què ens matis. Malament ens anirà si no tenim prou veure venir de lluny les traces i manyes de l'Ara més que mai, ens cal conservar la sang i tenir el pressing constant, retenir la iniciativa a la batalla a la mitja i llarga distància.

El sang bullent! No ho oblideu! Per guanyar no és suficient tenir la raó històrica del estat, demostrar un coratge fora mida i fer les la millor intenció del món. Amb tot això no ho! Per derrotar l'invasor ens cal l'astúcia de rofot de tots els seus punts vulnerables. Enys hem d'integrar el seny d'una bística vella imaginació més agosarada i destra en el maneig lligència artificial, la biogenètica i els mitjans avançats.

1922, Rovira i Virgili, va quedar sorprès, acabat davant un manifest del Centre Gal·le Cuba que superava en energia de llenguatge dels documents del catalanisme més radical. Graf d'aquest document deia: "No som, no tenim per què estimar Espanya; tenim, perquè odiar-la; a Espanya és on s'imprimeixen els difamadors de Galícia; Espanya és la que l'engrandiment del país gal·lec; Espanya és la dels interesos gal·lecs; Espanya és l'eterna ora de tot allò que va contra el prestigi i benes- alícia" (17). La seva estupefacció encara va grossa, emperò, quan va descobrir que, el que enava "paraules de foc", just havien despertat nsiblement en el diari espanyol *El Sol* uns com- us i indecisos. De seguida, Rovira va plantejar guntia colpidora que avui, setanta-vuit anys manté una vigència impactant: "Ens plau la madrilenya en comentar el violent manifest ratistes gal·lecs de Cuba. Però ens preguntem intrincat misteri les frases fortes dels gal·lecs scos no alcen a Madrid la tempesta de protes- úries i d'amenaces que cau damunt Catalunya, punt alça la veu per demanar, en llenguatge el reconeixement de les seves reivindicacions i, o tan sols d'una part d'aquestes".

pregunta aquesta, sí senyor! Es com si ara sim: ¿per què l'actitud vehement de Josep M^a t o Aina Moll quan demanaren als diaris de Ciutat que no publicassin més cartes gonel- n contestades amb noves remeses d'escrits, ue, en canvi, els escrits corrosius publicats des nal, amb documentació, noms, llinatges i fotos, t rebuts amb el silenci? Sembla que Rovira i any 1922 i J.Mª Llopart i Aina Moll molts esprés encara no hagin descobert que precisa-

ment la feblesa de la intel·lectualitat catalana radica en la moderació i en la incapacitat de formular amb claredat l'objectiu a atènyer: descolonització i inde- pendència.

Fixem-nos bé, perquè el que ha passat amb *S'Arenal de Mallorca* hauria de servir de reflexió al conjunt integral del nacionalisme català. Vegem, des de les pàgines d'aquest diari estam plantejant el tema de la inde- pendència amb uns termes llampants i amb un ànim atrevit que no tenen massa precedents; des de fa més d'un any estam repartint xarop de bastó a tota la nata del periodistum; cada quinze dies hem tret a rotlle gen- tussa de castes variades i els hem donat una passada de ca extern; i què? Que ha passat? Per ventura ens han duit a la barra? Potser ens han portat emmanillats a la presó? Com han estat rebudes per la premsa forastera de Ciutat, les crítiques sistemàtiques, contundents i ar- gumentades que els hem adreçat sense pietat i per escrit amb la nostra llengua d'amoniac i d'àcid clorhídric? I els forasters, gitanos, xoriços i funcionaris colonials què n'han dit dels nostres escrits? Idò res! Res de res! Bé, això sí, de tant en tant i a envestides rebem telefonades anònimes on amenacen la nostra integritat personal, però res més.

L'experiència demostra que l'apocament és un error. No hi ha res més contraproduent que el mig figa mig raïm i agafar el rave per les fulles. Cal afrontar la realitat cara a cara i per vèncer el brau, el més segur en- cara és agafar-lo per les banyes que és per on pot fer més mal. No hi ha volta de full! Ja està bé d'irressoluts, de pixafredes i cagadubtes! No més xerroteig i mitges tintes. No s'hi val amagar el cap sota l'ala o anar de bon al·lot que tot s'ho empassa. Tanmateix, els pitjors insults que mai no s'han escopit contra el nacionalisme a Balears va ésser quan Antonio Alemany va dir: "No tengo inconveniente de reconocer que los del PSM me caen bien y creo que caen bien a la mayoría de infor- madores. Primero, porque son buena gente; con- stituyen la antítesis de estos bergantes de vanidades y ambiciones insaciables que pululan per estos mundos de Dios. Y, segundo, son los únicos que tienen un sen- tido deportivo de la política" (18), o Antonio Pizá quan va qualificar el nacionalisme d'esquerres de "bieninten- cionado", "simpático" i "algo utópico" (19) o quan Valentí Puig se'n va fotre dient: "El PSM no es más que un partido de maestros de escuela" (20). Certament, s'ha de reconèixer que hi ha elogis que fan més mal que una ràfega d'insults amollats pel broc gros.

-79-

El nacionalisme d'esquerres a Balears pensa i actua dintre d'un cercle vicios que l'ha portat a l'estancament i en un carreró de difícil sortida. És imprescindible fer un esforç suprem d'esclarament i resoldre per sempre més el problema de fons. Les declaracions de López Casasnovas efectuades fa unes setmanes a la premsa, són una magnífica ocasió per debatre les causes de la paràlisi, concretar responsabilitats i rebentar els obstacles que impedeixen l'avanç triomfal. Vegem, per un cantó, el líder nacionalista admet que "pel que fa a l'Estat espanyol no s'ha d'oblidar que existeix una situació colonial. (...) ha existit una colonització cul- tural, uns poders que responien a l'aristocràcia ter- ratinent espanyola i a més de la colonització cultural ha existit la lingüística. Cada vegada resulta més dub- tosa la supervivència de la llengua catalana" (21), per altre en canvi no diu ni mitja parauleta sobre temes cru- cials com són espoliació fiscal, moviments de població, delinqüència d'importació, caos de l'administració colonial, deixadesa per part de la metròpoli, imposició d'un model econòmic basat en el monocultiu etc. etc. ¿És que tal volta Casasnovas és de l'opinió que només som una colònia d'Espanya des d'un punt de vista cul- tural i lingüístic? Si la resposta és afirmativa, aniria molt bé que exposàs la seva argumentació per escrit i així la podríem sotmetre a la tensió dialèctica.

Segons la meua opinió, les declaracions de Casas- novas són un gavell de contradiccions. Per exemple, si accepta la premissa que "existeix una situació colonial", ¿per què aleshores carrega tota la culpa a la burgesia tribal representada pel Govern Canyelles i qualifica la seva política de "Dilapidadora dels recursos naturals i econòmics lligada als poders fàctics de les illes"? Que

jo sàpiga, dins l'esquema colonial com també dins el tràfic d'esclaus, les autoritats indígenes es limiten a com- plir el paper de comparses dins d'un engranatge del qual ells en són també víctimes. Per afegit, la definició que fa dels poders fàctics illencs és inexacta: "El poder especulatiu lligat al model econòmic que està destruint la indústria turística, els terratinents que han acabat conscientment amb l'escassa agricultura i ramadaria existents". Però, per favor, què diu? A quin món viu? Qui imposa el model econòmic a les colònies? Qui va negociar l'entrada a la CEE? On són els terratinents mallorquins que han assassinat conscientment l'agricul- tura? És possible que López Casasnovas desconegui que la majoria d'empresaris hotelers i de la construcció, això que ell ampul·losament anomena els "poders fàctics", provenen de l'agricultura i que de joves feien de pagesos i de jornalers? D'on creu que han sortit? Quina formació empresarial es pensa que tenen? Idò jo li diré: han sortit dels terrossos, del rostoll, de la pleta, de la rota i la garriga i tot el que han après ha estat a base d'improvisació i de copiar el que feia el veïnà. Sobra recordar, com ja saben els lectors de *S'Arenal*, que Gabriel Barceló, conegut amb el malnom de l'amo en Biel des Camions i propietari avui d'un petit imperi econòmic, va començar de jove fent de camioner. Un altre cas, per exemple, Pedro Serra, propietari del grup periodístic que té la barra de fer premsa en espanyol, anglès, alemany, manco en català, es va iniciar fent de mosset al tren de Sóller, cosa que li va permetre flir- tejar amb l'estraperlo i el contraban (22), etc. etc.

Llegint detingudament les declaracions del líder del PSM/EN, hom pot comprovar que no carbura i el que realment sorprèn és com pot quedar un indígena que encara els voti. Per definir l'actitud del seu partit, he usat sovint el concepte "baralla de negres" que es pot definir com l'acció simultània d'inculpar l'oprimit i ex- culpar l'autèntic opressor. Que consti que criticar el Govern Balear no té perquè ésser necessàriament qualificat de baralles de negres. Jo mateix l'he criticat durament per la seva política lingüística i de medi am- bient. Ara bé, a l'hora de repartir responsabilitats és im- portant tenir una visió integral de la situació i adonar- se'n que el colonialisme afecta la totalitat de la tribu més enllà de diferències ideològiques entre dretes i esquerres. Si no tenim en compte això, caurem de ple en l'error i el sectarisme. L'any 1935, Andreu Nin (1892- 1937), al llibre *Els moviments d'emancipació nacional*, va escriure els següents mots: "Quan la burgesia d'una nació oprimida lluita contra l'opressora estem al seu costat, en tots els casos i d'una manera decidida, per tal com som els enemics més ardits i conseqüents de l'opressió" (23). És ben simptomàtic! Gairebé la majoria de líders catalans d'esquerres que, en un mo- ment o altre de la història, han volgut canalitzar les reivindicacions obreres i sindicals dins la lluita per la in- dependència de Catalunya, tots han acabat igual: assas- sinats. Francesc Layret l'any 1920 i Salvador Seguí l'any 1923 varen caure morts sota les bales dels pistolers espanyols organitzats pel governador civil Martínez Anido. Andreu Nin, l'any 1937, va ésser assassinat a Madrid pels servicis del contraespionatge del com- unisme espanyol. L'any 1940, Lluís Companys, Presi- dent de Catalunya, va ésser afusellat per l'exèrcit espanyol d'ocupació etc. etc. Tot això no és casual. Espanya sap que mentre tingui dividits els catalans podrà endarrerir l'hora de l'emancipació colonial. En les actuals circumstàncies històriques de formació de l'Europa unida, un poble mínimament cohesionat és in- vencible enfront de qualsevol exèrcit i més encara l'espanyol. Els colonitzadors no desconeixen aquest fet i per aquest motiu ens fan la guerra desesperadament amb un dels pocs cartutxos que els queda: activar els recels i la desconfiança entre els propis catalans.

Les manifestacions de López Casasnovas, continuen posant de manifest les contradiccions històriques del nacionalisme català d'esquerres que gravita a l'entorn del comunisme. La lectura d'una antologia de textos de Joan Comorera (Cervera 1895 - Burgos 1958), fundador i primer secretari general del PSUC, ens poden ajudar a explicar moltes coses encara avui no resoltes i aclarides del tot. Per exemple, l'any 1923, Comorera

Mossegades

reconeixia que Espanya "per ofegar les reivindicacions nacionals dels catalans no troba altre remei que enverinar les lluites socials, armar bandits professionals i vessar la sang d'innocents sobre el carrers de Barcelona. Tots els caps obrers que fins avui s'han distingit per la seva simpatia cap a les reivindicacions nacionals de Catalunya i que tendien a harmonitzar-les amb les reivindicacions socials han estat assassinats als ulls mateixos de la policia que protegia la seva impunitat" (24), això no obstant anys després presumia estúpidament perquè "el proletariat català lliurà batalles memorables a la burgesia catalana els anys 1918, 1919 i 1920" (25). Per una banda, el líder del PSUC durant molt temps va sostenir la idea que l'anticatalanisme no era patrimoni del conjunt de les forces polítiques espanyoles (dretes i esquerres, republicans i monàrquics), sinó que era una qüestió familiar dels Borbons i que, per tant, desapareixeria un cop fos escombrada la Monarquia: "L'odi de la dinastia borbònica a Catalunya va començar amb el primer rei borbó, perquè Felip V va haver de sotmetre-la a la força, mitjançant una guerra llarga i sagnant. Aquest odi de família ha anat augmentant amb el temps fins a fer-se implacable ara" (26). Que hi anava d'errant aquest homoniet! L'any 1935 i referint-se al PSOE, va haver de reconèixer tot esculat: "Et confesso que no acabo de comprendre l'entestament centralista dels companys de Madrid" (27) i l'any 1939 va escriure: "Els partits de central espanyola o d'origen espanyol varen ésser un a un esbandits de Catalunya i substituïts per partits genuïnament catalans. Els socialistes espanyols no varen comprendre mai aquest fenomen inevitable en una nacionalitat oprimida secularment" (28). La bufetada més forta, emperò, va ésser la brutalitat del franquisme que el va obligar a confesar, tot i que ja no va servir per compondre res: "Tot català, pel sol fet d'ésser català, és suspecte. Per això, la gairebé totalitat dels catalans estan a l'índex del traïdor Franco. Els afusellaments de Carrasco i Formiguera, home representatiu dels catòlics conservadors i catalanistes, de Rahola, catalanista moderat, de Briansó, catalanista liberal, de Battestini, metge que no actuà en política des de la república però que fou separatista en la seva joventut, sumats als milers i milers d'obers, pagesos i menetrals afusellats, palesen abastament que el terror feixista a Catalunya és antiobrer, antidemocràtic i anticatalà" (29).

¿Es comença a entendre perquè els Països Catalans no són encara un país sobirà i independent? Llegint les manifestacions de López Casasnovas, he tingut la sensació desagradable de veure com tornam travelar a la mateixa pedra i com si tots aquests anys no haguessin servit de res. La pregunta que públicament faig al líder del PSM/EN és: si accepta la premissa que som una

colònia, aleshores, per què cerca l'aliança electoral amb els colonitzadors espanyols d'esquerres integrats dins *Izquierda Unida*? A veure, com s'explica tot això? Si reconeix que "el nacionalisme no pot ésser altre que el d'alliberació" (30), en aquest cas, per què defensa la idea que "Si PSM, IU i els Verds es presentassin en coalició obtindrien tres regidors, per separat possiblement es quedaran sense representació" (31)? Es que ja no se'n recorda de les declaracions que va fer Julio Anguita, cap del comunisme espanyol, quan va dir que l'independentisme català era "ridícul, petit i una bajanada. (...) cosa ridícula i petita, d'independentisme romàntic a la Verdi, ara també amb rock, que es pot considerar un romanticisme de poble" (32)?

Que s'aclareixin d'una puta vegada els líders polítics de la tribu i no diguin més dois i pardalades! Mentrestant jo repetiré de bell nou una idea que ja coneixen tots els milenars de lectors caníbals que cada quinze dies esperen amb Síndrome d'Abstinència una nova dosi de *Mossegades*: "Els catalans no hem d'aspirar a la comprensió del colonitzador, sinó que hem de cercar la imprescindible unió interna de la tribu que permeti plantar-li cara i conquistar la independència" (33).

JAUME SASTRE

NOTES: 1) UH 14.IX.1990. 2) D16 26.IX.1990. 3) UH 26.IX.1990. 4) DM 26.IX.1990. 5) Ramiro Ledesma Ramos, "Antología", Ed. Fe, Madrid 1942, pàg. 46. 6) Id. id. pàg. 150. 7) Id. id. pàg. 152. 8) Id. id. pàg. 158. 9) Vegeu "Diccionari d'Història de Catalunya", ed. Barcanova, Barcelona 1989, pàgs. 54, 165 i 321. 10) Vicent Partal, "Autodeterminació al món: ara el temps juga a favor nostre", Debat Nacionalista núms. 10-11, Estiu 1990, p.p. 76-78. 11) Salvador Galmés, "Flor de card (1911)", ed. Moll, Palma 1983, pàg. 69. 12) Vegeu text reproduït a la "Gran Enciclopèdia de Mallorca", vol. III, pàg. 244. 13) UH 10.XI.1987. 14) Vegeu Pere Martí, "¿Un Nobel impossible?", El Temps núm. 330, 15.X.1990, pàg. 11. 15) Paraules de Lluís Enxàlgo reproduïdes per Josep Dalmau, AVUI 19.I.1990. 16) José Antonio Primo de Rivera, "Obras Completas", Madrid 1954, pàg. 299. 17) Antoni Rovira i Virgili, "Catalunya i Espanya", Ed. de la Magrana i Diputació de Barcelona, Barcelona 1988, pàg. 266. Article "El separatisme gallec" publicat a "La Publicitat", 6.X.1922. 18) Antonio Alemany (Tiresias), "Los pesemeros", El Día 10.X.1990. 19) Antonio Pizá, "Tercio... y nos hizo mal tercio", DM 12.V.1989. 20) Valentí Puig entrevistat per Miquel Segura, Sovint núm. 27, 13.VIII.1986, pàg. 27. 21) DM 7.X.1990. 22) El Día 28.III.1982. 23) Andreu Nin, "Els moviments d'emancipació nacional" citat per Horst Hina, "Castilla y Cataluña en el debate cultural 1714-1939", Ed. Península, Barcelona 1986, pàg. 23. 24) Joan Comorera, "Antología", Ed. de la Magrana i Diputació de Barcelona, Barcelona 1987, pàg. 52. 25) Id. id. pàg. 209. 26) Id. id. pàg. 45. 27) Id. id. pàg. 73. 28) Id. id. pàg. 208. 29) Id. id. pàg. 206. 30) DM 7.X.1990. 31) Id. id. 32) DdB 19.V.1988. 33) "Mossegada" núm. 52, S'Arenal de Mallorca 15.VI.1990.

TAPICERIES I MOBL

B. Gomila

Treballs de tapiceria en gene

Carrer Mateu Fiol, 4 B - Tel. 79 27 11
SON RAPINYA

PLANTES I ANIMAL

PONSE-2

RAMS DE NUVIA - FLORS NATURAL
ARTIFICIALS - ANIMALS DE COMPAN

SERVICI A DOMICILI

Camí de la Vileta, 141 - Tel. 79 84 61
LA VILETA

GUARDER
LOS PITUI

Cm. Vecinal Son Rap
Centro Comerc. Los Al

Tel. 79 29 1

GME GM SERVICI

AUTOMOVILES LLUCMA.
S. L.

Ronda de Ponent, 30
Teléfor 66 06 24 07620 LLUCMAJOR (N)

Foto Estudio

79 87 26

SON RAPINYA

Esports caça i pesca
cartuxeria i armes

MARTORELL

Camí Veinal de la Vileta, 137 - Tel. 79 29 62
07011 LA VILETA

Julià Mojer, Marcel·li Gelabert i Jaume Campins ha format societat per obrir una marbreria al carrer Lletra G de ses Cadenes, just devora la redacció de S'ARENAL DE MALLORCA. Ben prest obriran una botiga d'exposició devora la plaça dels Nins, de s'Arenal.

A HABITAT 90, PREFAMA hi va anar amb el seu ATLES, per edificar arcs de triomf. Cal remarcar que els empleats de PREFAMA són joves i ben plantats.

Construcció Moderna de Son Ferriol va exposar les seves barbacoes a HABITAT 90.

Tapissats Llucmajor

Confecció de
Cortines
Cobertots
Coixins
Matelassos
Somiers
Tresillos
Balancins
Raconeres
Restaura-
cions
en tapisserie

Avda. de Carles V s/n
Tel. 27 80 44
07620 LLUCMAJOR

Mig any després de la seva desaparició, encara no s'ha trobat el cadàver del desaparegut propietari del Bar la Curva del camí de la Vileta.

LEPANTO, S.A.

COMPANYIA D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES
AVINGUDA ARGENTINA, 18 - PRINCIPAL
TELÉFONS: 231306 - 285321

**PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE
LA COMARCA DE S'ARENAL**

Sobre les condicions per a la normalització lingüística

Pot pareixer espantós, però no hi ha res de més exacte: ara com ara, al lloc més catalanitzat del país —el Principat de Catalunya—, entre gent universitària, al cor mateix del que podria ser la punta de la llança per la normalització lingüística, resulta impossible fer una cosa tan senzilla com un informe per al jutjat en català. Això ha passat aquest mes de setembre, a un Jutjat de Sabadell, en un sumari relacionat amb la secta dels Nens de Déu. L'esmentat informe —escrit en català— retardarà el judici, perquè la jutge del corresponent jutjat del Vallès és forastera i no entén el català. Si els tècnics que l'han redactat, l'haguessin escrit directament en espanyol, s'haurien estalviat les molèsties d'haver d'esperar que unes set-cents pàgines siguin traduïdes a la "llengua del imperio". Conclusió: escriure en català, ni que sigui una cosa tan elemental com un informe per a un Jutjat, pot ser contraproduent. "La llengua, cosa de tots". "Depèn de vostè". Etcètera. Quanta misèria i quanta mala llet junta!

Quin poder autonòmic és aquest —ni que sigui el més fort que hi ha a tot l'Estat espanyol—, que no pot aconseguir ni que els seus ciutadans puguin ser atesos en català per les administracions públiques, ni que els seus tècnics puguin redactar informes en una llengua que se suposa que també té la condició d'oficial? Si l'"autonomia" no pot servir ni tan sols per usar la pròpia llengua en les condicions en què hom ho desitgi, podem dir que ja s'ha arribat al grau màxim de buidatge semàntic dels termes, cosa que en el seu famosíssim llibre 1984 George Orwell ja preveia que passaria abans de molt de temps.

Prenguem, per exemple, el terme "autonomia" com a exemple. Hi ha una profusa literatura al nostre país a finals del segle passat i a principis del present segle que usa el terme "autonomia". Quan Valenti Almirall diu que cal reclamar autonomia per a Catalunya —vegeu "Lo Catalanisme"— afirma que, amb aquesta autonomia, Catalunya podrà constituir una nació independent. És a dir, que decidirà per ella mateixa, sense interferències de ningú. Per als modernistes catalans, "autonomia" és sinònim del que Joan Maragall resumia en dues paraules: "Adéu, Espanya". Avui dia, en canvi, el terme, esporgat brutalment del seu contingut real inicial, ja és totalment inocu, sense significat... El sistema polític, perquè així li convenia fer-ho, s'ha carregat un terme, ha assassinat una paraula, potser fins i tot ha deixat desproveït de la seva càrrega semàntica el mateix concepte.

Se suposa que a les illes Balears tenim autonomia, però les aventures per aconseguir coses tan elementals com la que hem comentat al principi del present paper resulten igualment rocambolesques. Propòs per a tots els lectors de S'ARENAL DE MALLORCA que tinguin ganes d'autoexperimentar la situació real pel que fa a la normalització lingüística a la nostra terra un bru exercici: intentau aconseguir, per exemple, una partida de naixement redactada íntegrament en català. Al Jutjat de la Vila d'Eivissa hi ha un dossier ben gruixut amb documents diversos d'un individu que fa tres anys va intentar aconseguir una partida de naixement en català. No és broma. M'imagín que no fa falta dir que encara no l'ha aconseguida. No hi ha impressos. Els impressos per a partides de naixement s'imprimeixen a nivell de tot l'estat i, per tant, només es poden trobar en espanyol. Prou que qui vulgui s'hi pot posar el nom en català.

No es pot usar una i llatina en comptes de la grega. D'acord, però la resta del document ha de ser en espanyol. Al peu del document es refereix a la ciutat dient-li "Ibiza" i el propi ajuntament va aprovar que es diu "Eivissa". Sí, però no queda clar si es refereix a la ciutat o a l'illa, i l'illa té la denominació (com tothom sap) en la llengua de l'estat, perquè es tracta d'una porció del territori nacional i no d'un topònim d'abast reduït. Però es tracta del jutjat de la ciutat i, per tant, la part de la data s'ha de referir concretament a la ciutat. Passi, però el document ha de ser en espanyol. Etcètera, etcètera.

De la impossibilitat d'usar el català ni tan sols en les situacions més elementals i clares de la vida quotidiana sense rebre'n el corresponent perjudici, en podem extreure tota una sèrie de conclusions:

- Haver de fer un esforç cada vegada que s'usa la pròpia llengua és antieconòmic, més i més si tots coneixem l'idioma que ens és imposat a canvi. Per simple economia d'esforç, la majoria dels mallorquins, menorquins, eivissencs, formenterers i la resta de personal catalanoparlant usaran automàticament l'idioma foraster en ocasions com ara en relacionar-se amb les institucions, administració, etc.

- Només usará el català en totes les ocasions i activitats un reduït nucli de persones, que ho faran per militància o conscienciació política i cívica. Aquests nuclis no poden esdevenir majories si no i ha daltabaixos socials.

- L'existència d'aquest nucli reduït de persones que sempre usam el català i l'ús generalitzat de la llengua forastera per motius d'economia d'esforç configura una situació que permet que des dels àmbits regionalistes es carregui la llufa de la manca de normalització a la gent. Com que la gent no té el grau de consciència que caldria que tengués, no s'arriba a assolir la desitjada normalització de la llengua catalana.

La gent no és ase! Crec que ja ha arribat l'hora de fer entendre que la gent funciona d'acord amb allò que li interessa i d'acord amb el seu entrellaçament social. Que un mallorquí es vegi obligat per les circumstàncies a usar l'espanyol quan topa amb la guàrdia civil no implica que la majoria de les relacions quotidianes no les estableixi, com han demostrat les enquestes, amb les persones amb qui té més afinitat d'es d'un punt de vista cultural, d'idiosincràsia personal, etc. Per tant, que a les illes Balears i a Catalunya en el seu conjunt s'arribi a aconseguir o no la normalització lingüística no depèn, en absolut, de les accions individuals de cadascun dels ciutadans (malgrat que aquestes accions ha de ser positives perquè la normalitat sigui possible), ni la gent en té la culpa, si la nostra societat no funciona en català. Però hi ha, evidentment, culpes i responsabilitats.

L'experiència demostra que hi ha normalitat lingüística en aquelles nacions que han aconseguit independitzar-se, bastir les seves pròpies estructures estatals, controlar la seva economia, dissenyar la pròpia planificació lingüística, encunyar la pròpia moneda i obligar per força que en la intercomunicació social hi hagi una determinada interacció lingüística. Però això són figures d'un altre paner. Vull dir, que tractaré el tema en propers articles.

Bernat Joan i Mari

No a la intervenció militar al Golf Pèrsic

Sembla que va ser ahir quan se'ns parlava de les meravelles de l'OTAN, dels molts avantatges que es derivarien de la integració espanyola al món occidental.

Sembla que va ser ahir quan es deia que l'entrada a l'OTAN només tendria finalitat defensiva, excloent tota intervenció fora de les fronteres de l'Estat espanyol, quan es deia que en cap cas s'enviaria els "nostres al.lots" a fer el servei militar fora de "casa".

Idò bé, ara, de cop, com despertant d'un estat d'hipnosi profunda, ens trobam implicats fins al coll en una "missió de pau" de caire militar que té per finalitat demostrar que l'Estat espanyol no està a l'OTAN només "de broma" —com abans se'ns feia entendre—, sinó de veres, i amb totes les conseqüències, cosa que els antimilitaristes ja denunciàvem.

Seria criminalment irònic veure soldats de l'exèrcit espanyol tornar ferits o cremats per armament químic disparat amb carcasses fabricades per "Explosivos Alaveses" i venudes a l'Iraq durant el conflicte amb l'Iran, guerra amb la qual féu el seu agost la indústria d'armaments occidental.

La intervenció de tres vaixells de guerra de l'exèrcit espanyol en el bloqueig no es pot presentar de cap manera com una intervenció de pau, sinó que és la milionària participació del govern espanyol a la militarització de la crisi del golf Pèrsic, és la contribució a una croada colonial sota una bandera en la qual hi ha dibuixat un bidó de petroli.

Per als EE.UU. i la Comunitat Europea és un bon moment per justificar i donar arguments ideològics a la continuïtat en un bloc militar com l'OTAN que avui més que mai, malgrat sigui sota la imatge renovada de la UEO, és absolutament injustificable. Una vegada esvaït el "perill comunista", en el cap de les relacions mundials es dissenya, per part de les "democràcies occidentals" un nou enemic: el Sud i, en particular, el "món islàmic". Aquest nou —i alhora vell— conflicte Nord-Sud té, però, unes arrels històriques que no són més que els segles de colonialisme i de subordinació a què han estat sotmesos aquests pobles per part dels "països civilitzats".

La resposta occidental —l'embargament i el trasllat d'efectius militars a la zona—, deixant de banda des d'un primer moment la possibilitat d'una sortida "regional" negociada del conflicte, no és una resposta adreçada a defensar el "dret internacional" (recordem les intervencions USA sobre l'illa de Granada, Líbia o Panamà, així com també els territoris ocupats per Israel), sinó la continuïtat d'un model de creixement consumista i malbaratador dels recursos naturals del planeta, construït sobre la misèria i la militarització dels països del Tercer Món.

Per contribuir d'una forma eficaç a la resolució de la crisi del golf Pèrsic, avui reivindicam més que mai l'actualitat dels valors de neutralitat i de solidaritat activa entre els pobles, rebutjam la militarització del conflicte i reclamam que tornin immediatament els vaixells de l'exèrcit espanyol. Així mateix, expressam la nostra solidaritat amb els familiars dels soldats embarcats i exigim el seu retorn immediat.

BOC (Bloc d'Objectors de Consciència de Formentera)

Converses baleàriques (XVIII)

Ramon Cavaller

Aina: ¿Saps que entre el 31 d'octubre i el 3 de novembre se celebrarà el primer festival de teatre i música medieval d'Elx?

Bep: Sí que ho sé.

Aina: I com així?

Bep: Molt fàcil. Resulta que el 12 d'agost d'enguany, a les 10'30 del vespre, vaig assistir al primer assaig del Misteri a la basílica de Santa Maria. Hi vaig anar a posta i em va agradar tant que l'endemà vaig assistir al segon assaig.

Aina: Sí, diuen que és una cosa única en el món.

Bep: El dia 13 d'agost hi havia a l'ajuntament l'assemblea del Patronat del Misteri i era un acte públic. El batlle va fer el seu parlament en valencià i tots els altres, però, parlaren en castellà. Jo vaig demanar la paraula i vaig dir que el Misteri és un monument de paraules i que aquestes les havíem de conservar i transmetre als nostres fills, de la mateixa manera que restauram les pedres i els edificis.

Aina: Tens raó, la recuperació lingüística suposa un acte de creació d'un poble i tant les autoritats civils com les religioses tenen l'obligació de col·laborar-hi.

Bep: Però, no et creguis, al País Valencià l'església és retrògrada en aquest aspecte. Són d'un castellanisme monolític.

Aina: Esperem que canviïn.

Bep: A Elx es parla un català correctíssim, encara que hi ha un percentatge molt alt de castellano-parlants. Després de l'assemblea vaig fer amistat amb el secretari del patronat, el senyor Antoni Anton, un senyor amabilíssim i molt culte que em regalà entrades pels dos dies que se celebra el Misteri. Jo tenia el meu bitlletet de tornada a València el dia 13, al vespre. Vaig agafar el tren a les 11 del vespre quan començava la famosa Nit de l'Alba.

Aina: He sentit a dir que és un esclat de llum i que les palmeres vegetals es repeteixen en palmeres celestials. Elx és un miratge.

Bep: A València, jo seguí amb l'emoció de l'espectacle que havia vist: la magrana, l'araceli, la trinitat, el cadafal, l'andador... no eren tan sols paraules, sinó imatges gravades en la meua memòria.

Aina: ¿Hi tornaràs, al novembre, per veure la representació extraordinària?

Bep: No, resulta que una vegada a València contava a una amiga la meravella de la festa d'Elx, es va entusiasmar tant que agafàrem l'autopista amb el cotxe, i cap a Elx! Arribàrem a punt de veure l'acte de la Vespra, de dia 14 d'agost. Després vam cercar lloc per dormir i a la carretera d'Alacant trobàrem l'estació de servei Dura, avinguda Illice, 22, tel. 568 00 37, i prenguérem habitació molt neta i barata.

Aina: Va bé saber-ho.

Bep: És que jo havia dormit abans a l'hotel Don Jaime, enmig de la ciutat, però era brut i car. Els llençols feien oi.

Aina: Sembla mentida.

Bep: I tant! El dia 15 vam presenciar la Festa, la segona part del Misteri. L'apoteosi final, quina meravella! Repicar de campanes, trons de coets, música d'orgue i les aclamacions del poble: "Visca la Mare de Déu!"

Aina: Em vénen ganes d'anar-hi pel novembre.

Bep: Ves-hi, jo he vist la Festa tres vegades en un any i hi tornaré l'any que ve.

Aina: Ara mateix vaig a una agència de viatges a encomanar bitllets per anar al Festival de Teatre i Música d'Elx.

El 12 d'octubre

El passat 12 d'octubre es va celebrar el dia nacional d'Espanya per segon any consecutiu, seguint la tradició de celebrar el 12 d'octubre, data en què Colom va arribar a Amèrica i va descobrir que altres ja l'havien descoberta abans. Primer va ser, amb Franco, "la fiesta de la raza" (?), després va passar a ser el "dia de la hispanidad" i actualment amb el PSOE, el "dia nacional de España".

La propaganda oficial i la història falsejada ens han parlat sempre del "descubrimiento", de la "madre patria" i dels "300 millones", encara que darrerament s'ha suavitzat allò de "descubrimiento" per "encuentro".

Però la història real, la història vertadera, no la falsejada i fabricada pels genocides, ens parla d'una altra realitat, d'una realitat molt més crua, trista i sangonosa, ens parla d'un autèntic genocidi, d'un vertader etnocidi, on moriren milions de persones i desaparegueren pobles sencers; els espanyols no es limitaren a imposar una cultura, una llengua, uns costums aliens i totalment desconeguts pels pobles indígenes; no es limitaren a robar i saquejar els pobles indis nadius, sinó que a més sembraren les seves noves colònies de mort, i ho feren mitjançant epidèmies i malalties totalment noves per als nadius, i també amb formes no tan "innocents" com guerres, treballs forçats, tortures, etc. Sembraren de mort i destrucció uns pobles que encara avui no s'han recuperat, que encara ara pateixen les conseqüències de la política colonial de l'estat espanyol.

Cal saber doncs, que és el que celebren els espanyols: celebren el major genocidi de la història, celebren la major matança feta mai, l'extermini més important de persones i pobles, molt més greu que el de l'Alemanya hitleriana amb els jueus, molt més cruel que els nord-americans amb l'esclavatge de negres africans.

Però ells se'n senten orgullosos, i continuen parlant dels "300 millones", d'"Hispanoamèrica", passegen per tot la seva bandera amb el groc de l'or robat als indis, i amb el vermell de la sang que els feren vessar, i ara a més es preparen per celebrar el cinquè centenari d'aquest assassinat massiu.

Això és greu, és molt greu, i ho és encara més si tenim en compte que aquest genocidi contra les colònies encara avui perdura, més subtil això sí, amagat de formes més bèsties, però igualment efectiu. Castella, Espanya encara té colònies: Galícia, Euskadi, els Països Catalans, les illes Canàries, Ceuta, Melilla, són colònies a les que l'estat espanyol espreu econòmicament i socialment i extermina culturalment.

I encara tenen la barra d'inventar-se festes per celebrar el 12 d'octubre!

Tomeu Martí i Florit

Un falcó a la terra d'Ausias March

En el llibre "La persecució política de la llengua catalana", el seu autor, Francesc Ferrer i Gironès, fa una relació dels "falcons" adversaris de la llengua catalana. Hi trobem professors, ministres, bisbes, senadors, clergues, dictadors, militars, etc. A la llista s'hi hauria d'afegir un director general de la Ràdio-televisió Valenciana: el senyor Amadeo Fabregat.

Les seves llistes de paraules prohibides són humiliants per als qui hem estudiat la nostra llengua i hem de traduir de l'anglès al català (jo mateix m'he indignat quan he hagut de traduir a València programes destinats a la "televisió regional" i m'he vist fermat de mans i peus quan no he pogut emprar les paraules de la nostra rica llengua i quan he hagut de fer piruetes per trobar una expressió que passés per la censura).

El senyor Amadeo Fabregat hauria de publicar una llista de paraules en castellà per a ús de la televisió regional vil-lingüe, inspirades en la manera com parlen castellà els habitants de la ciutat de València.

Palabras prohibidas

chamuscado
mejillón
sartén
adelfa
pernera
cojones
chico
charlar
caramba!
cubo
zanahoria
esto
para
esto para qué es?
ven para acá!
me gusta
cansado
abogado
dame el lápiz
usted
humanidad
las rosas
los rezos
hinchado
alubia
necio

Palabras obligatorias

socarrao
clòchina
paella
baladre
camal
collons
nano
cherrar
che!
pozal
carlota
etto
pa
etto pa qu'é?
ven pa ca!
me gutta
cansao
abogao
dame 'lapi
utté
humanidá
la' rosa
lo' reso
esclatado
bajoca
bajoca

La llista, la pot continuar don Amadeo.

Ramon Cavaller

Restaurant Gran Parada

Dinars de bodes i comunions

Menú del dia

Camí de Son Rapinya, 72 - Tel. 79 27 86
SON RAPINYA

BOUTIQUE

Centre Comercial Los Almendros n.º 28 - Tfn. 45 88 54

¿De derrota en derrota fins a la victòria final?

AGUSTÍ ALCOBERRO

Fa temps que coneixiem el coratge i l'habilitat davantera de José Mari Bakero. No sabem, però, que aquest magnífic jugador basc del Futbol Club Barcelona fos, alhora, un perspicax observador, dotat d'una inequívoca intuïció sociològica. I tanmateix, a principis de mes, just el dia abans del magnífic partit contra el Trabzonspor turc, ens va poder sorprendre amb un agut comentari, ben diferent al que acostumen a fer els jugadors de futbol en la vetlla d'un partit compromès.

Bakero va dir que "el públic del Camp Nou és derrotista". Es queixava, si fa no fa, que el soci i el seguidor del Barça no va a l'estadi a gaudir del futbol, a divertir-se, sinó, ras i curt, a patir. I suposem que el jugador no parlava per parlar. Que, amb un bon nombre de temporades com a professional a l'esquena, podia comparar, per decebre's, l'afició barcelonista amb la d'altres estadiis peninsulars i europeus —i, notablement, amb la del País Basc, a la qual, per origen, està més habituat.

Curiosament, unes declaracions que naien amb una inequívoca càrrega polèmica —i que, com a tals, van ser esbombades per algun mitjà radiofònic— no han donat lloc fins ara a gaires comentaris. Potser la bona marxa de l'equip pot justificar aquests silencis. O tal volta una bona part de l'afició s'ha sentit directament al·ludida pel comentari.

Que el Barça és més que un club és una afirmació que, a hores d'ara, no admet gaires discrepàncies. I que el comportament dels socis i aficionats barcelonistes té molt a veure amb el tarannà d'una bona part del país sembla, admetent aquella premissa, una realitat gairebé òbvia.

Diria que els catalans som, a hores d'ara, per definició pessimistes. No valorem les nostres possibilitats reals —les que es desprenen d'aquest magnífic país on vivim i que hem contribuït a fer— i anem pel món amb esperit de derrota. No tenim la sana alegria que els altres pobles manifesten en la brega. I en el fons, malgrat les afirmacions grandiloqüents de ser una nació, ens comportem amb la més prudent i poruga actitud provincialiana.

Els nostres èxits són celebrats amb tanta

A partir d'unes declaracions del futbolista Bakero sobre el comportament del públic al Camp Nou, l'articulista fa una anàlisi del sentiment derrotista i autodestructiu que, al seu criteri, es troba molt estès entre els catalans i proposa, lluny de cofoismes i xovinismes, un desig sa, natural i lliure de ser i actuar sense complexos.

espectacularitat com, en el fons, modèstia. Ens autocontroleu fins i tot en la victòria, amb una racionalitat exasperant que faria riure qualsevol habitant d'un poble lliure. I som prou assenyats per fer callar de valent qualsevol expressió excessiva de confiança en nosaltres mateixos, o de menyspreu per l'adversari.

Contra el que alguns intel·lectuals han dit, no és pas el cofoisme el nostre principal defecte, sinó justament la modèstia, l'esperit provincial i acontentadís, tan propi dels països colonitzats. Patim un inequívoc complex d'inferioritat, que a voltes esdevé un angoixant sentiment de culpa davant no se sap molt bé què.

Per això el derrotisme, tan fonament arrelat a casa nostra, sovint esdevé un discurs majoritari. I aplaudim, no sé si amb estoïcisme o amb un cert gaudi morbós, els periodistes i intel·lectuals que ens analitzen des d'un evident esperit d'autoodi.

Ara com ara, hi ha un discurs pràcticament majoritari en la premsa o en les institucions acadèmiques de casa nostra que s'entesta a presentar-nos com un dels pobles pitjors del món. Ves per on, Catalunya ha patit i pateix, segons sembla, els polítics més corruptes, els burgesos més explotadors, els obrers més mesells, els botiguers més acomodaticis, els escriptors més dolents, els cantants més avorrits o els intel·lectuals més insolvents. També, és clar, com ens recordava Bakero, els esportistes menys resolutius. La premsa, el cinema, el rock o la vida econòmica catalanes viuen el pecat original de la seva catalanitat, que explicaria per si sola les seves sovintejaes i inqüestionables derrotes.

El nostre inveterat sentiment masoquista ratlla el desig d'autoanul·lació. Si no, ¿com

explicar les polèmiques recents sobre l'himne o la Diada nacional, en definitiva, sobre aquells símbols més íntims que cap comunitat que gaudeixi d'un estat de salut acceptable estaria disposada no ja a suportar, sinó simplement a plantejar-se? ¿Per què, dia a dia, repetim, amb tots els trets d'una litúrgia asfixiant, la cerimònia de mirar-nos el melic no pas amb cap desig autocontemplatiu, sinó justament per descobrir la palla en l'ull propi que ens impedeix de veure la biga en l'ull del veí?

El sentiment derrotista i autodestructiu és tan fort que impregna fins i tot un cert discurs suposadament radical. Això està passant, molt especialment, en el camp de la llengua. I el que podria ser un debat ben plantejat sobre la necessitat de l'oficialitat plena i exclusiva del català, ha esdevingut camp d'adob per a profetes de la derrota, per a vaticinadors del nostre ple —i definitiu— anorreament com a poble.

I curiosament, Catalunya, que no és pas un país lliure com a nació, ni equilibrat i just com a poble, és una de les col·lectivitats d'Europa que major nombre de moviments de solidaritat amb l'estranger ha creat i consolidat en els darrers anys. No poso pas en dubte els seus fonaments generosos. ¿Però no pot ser tot plegat entès com una mena de fugida d'estudi, de lliurament a unes causes suposadament més nobles per l'expressa renúncia a somoure les consciències, a canviar les realitats, precisament aquí i ara? Certament, no vivim en el millor dels mons. Però, encara que sigui infinitament més difícil, tal volta caldria començar la bugada per la pròpia casa —ni més ni menys imperfecta o perfectible que les cases d'altri.

I tanmateix, aquest esperit de derrota,

aquesta desconfiança en les nostres raons més íntimes, és més aviat recent en termes històrics. Ferran Soldevila, que estudià magistralment l'esperit bel·licós dels nostres avantpassats, va arregar comentaris com aquest del magnífic cronista medieval Bernat Desclot: els catalans "ab alegre e ab goig van a la batalla, així com totes altres gentes hi van per força e ab gran temor". O encara, aquest altre del cronista portuguès Manuel de Melo, referit a la difícil conjuntura de 1640: "*El genio de los catalanes es mal sufrido, y, viendo discurrir por su país batallones armados, o se han de suxetar o disponer a la oposición, difícilísimo aquello a su corajoso natural, quanto esto fácil a su belicosa muchedumbre.*"

Es clar que d'aleshores ençà ha plogut i tronat molt. Entre altres coses, hem patit un règim de Nova Planta, una revolució burgesa feta a la mida dels interessos de l'oligarquia financera i terratinent castellano-andalusa, dues dictadures i dues restauracions borbòniques.

Però no és menys cert que allò que avui ens falta als catalans com a poble és bàsicament trempa. I això vol dir il·lusió, ganes de bregar, optimisme i respecte per nosaltres mateixos. No proposo pas un cofoisme políticament estèril. I menys encara un xovinisme agressiu i perillós. Simplement, un desig sa, natural i lliure de ser i actuar sense complexos.

Per respirar no cal demanar perdó a ningú, i menys encara pagar peatges. I ves per on, el comentari de Bakero m'ha fet pensar en aquelles frases de Santiago Rusiñol, pronunciades ara fa un segle a Sitges en la tercera Festa Modernista: "Que preferim ser simbolistes i desequilibrats, i fins bojos i decadents, a decaiguts i mansos; que el sentit comú ens ofega; que, de prudència, a la nostra terra en sobra; que no hi fa res passar per Don Quixots allí on hi ha tants Sancho Panzas que pasturen, ni llegir llibres d'encantats allí on no se'n lleixen de cap mena."

Per tot plegat, em permeto agrair a José Mari Bakero el coratge d'unes declaracions intel·ligents.

Agustí Alcoberro és novel·lista i historiador

DR. PERE GARAU I LLOMPART

ESPECIALISTA EN ACUPUNTURA
I MAGNETOTERÀPIA

Consulta: dilluns, dimecres i divendres, cita prèvia

TRACTAMENTS DE:

Stress, ansietat - Depressió - Obsessió -
Tabaquisme - Reumatismes - Lumbàlgies -
Ciàtiques - Cervicàlgies - Vertígens -
Frigidesa

Carrer del Born, 11

Tel. 66 05 16

LLUCMAJOR

MERCAT DE LLEVANT

Carrer Manuel Azaña - Polígon de Llevant

Cada dimarts

«Dia des Mercat de Llevant»

Ofertes a preus de cost anunciades dilluns i dimarts per ANTENA 3 i rifes en directe per la mateixa ràdio. Cada primer dimarts de mes

FABULOSA RIFA ESPECIAL

Viatges, electrodomèstics, bicicletes...

CENTENARS DE MILERS DE PESSETES EN PREMIS

**SOM ESPECIALISTES EN
MOBLES DE CUINA, BANY
I FUSTERIA EN GENERAL**

MOBLES S'ARANJASSA

(CAN GELABERT)

LA MILLOR FUSTERIA DEL POBLE

Carretera de Llucmajor, 205 - Tel. 26 72 18 - S'ARANJASSA

Son Rapinya, cent anys d'història

Traduït del llibre "Son Rapinya. Cien años de Historia", de Juan Ma. Sabater Simó. Amb aquesta llista, seguim i donam per acabada la relació de possessions que circumden el llogaret de Son Rapinya, i que començarem al número 195 (15 de maig de 1990) de S'ARENAL DE MALLORCA.

Son Muntaner

Es una bella possessió que té 180 quarterades (= 140 hectàrees) i la comprà don Josep Joan Ribas, en el mes d'abril de 1899, a don Conrado Planas. Aquest l'havia adquirida de don Jordi de San Simón Montaner, marquès del Reguer, en el mes de maig de 1891.

Ja en possessió de la masia, don Josep va tenir la idea d'edificar una modesta caseta per al seu esbarjo, independent de ses Cases, en un dels indrets més pintorescs d'aquest, i va ser elegit el pujolet que més tard "batejà" amb el nom de na Pasquala; però no fou tan modesta com pretenia, sinó rica i sumptuosa, gràcies a la intervenció de la seva mare política --que segons diuen idolatrava--, que així li ho aconsellà. Aquest immoble, conegut arreu de la comarca per sa Caseta d'en Ribas, es manté altiu i intacte, a través del temps, dominant un esponerós pinar que el circumda. És meta obligada d'alegres excursionistes, quan no ho és de solitaris i silenciosos passeigs (6).

Antic honor de la possessió (7) fou l'amo en Julià Arnau Mir (pare polític de l'amo en Joan Pizà Salas, l'amo de Son Quint), però quan ho adquirí don Conrado, nomenà per exercir aquest càrrec l'amo en Gabriel Llompart Cirerol, el qual l'ocupà durant 54 anys, fins al seu cessament l'any 1945.

Don Josep i l'amo en Gabriel es compenetraren de tal manera que l'afecte d'ambdós es féu visible als altres, vbg. si el primer, en conversacions amb parents o amics, havia de fer esment del segon, mai no l'anomenava com "l'amo de Son Muntaner" --com ho feia amb la resta d'amos de les seves finques--, sinó com "l'amo meu", o "el meu amo", cosa que omplia al subordinat de legítima satisfacció.

Durant el mandat de l'amo en Gabriel, entrà a la possessió, en quyalitat de missatge, un al·lotell de 14 anys, natural de Pina, que es féu popular al llogaret. Aquest era Bartomeu Ramis Pilar. Quan quedà orfe de pare (i amb tres germanes) i es veié obligat a emancipar-se de la família, la seva bona mare, compungida, li deia: "Tomeuet, fes bonda, que per allà on aniràs pare i mare trobaràs". I exemplar de bondat fou tota la seva vida, tant que meresqué la protecció dels propietaris i amitgers de la finca, els quals l'anomenaren Garriguer (guarda forestal) durant dues dècades, i quan l'amo en Gabriel deixà el seu càrrec, aquell el substituï durant 27 anys, fins al dia de la seva mort, que tengué lloc el 22 d'agost de 1967. La seva desaparició fou planguda a Son Rapinya, ja que el difunt, com a garriguer i amo de Son Muntaner, va saber ser indulgent i comprensiu amb els veïns que entraven dins la possessió, als quals tractava amb benevolència sense, emperò, que se'n ressentís la seva autoritat.

Son Muntaner es l'única masia dels voltants que es manté sense variacions en la seva estructura. Nasqué rústica i rústica encara és. No vol saber res

d'urbanismes ni parcel·lacions, si no són les que es presenten en ocasions avantatjoses i que va afegint al seu, ja de per sí, extens territori.

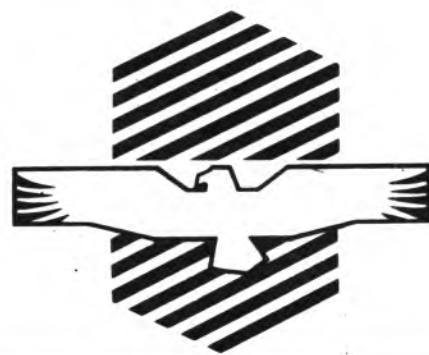
Son Quint

Es una masia de vastes proporcions. Tenia unes 572 quarterades, equivalents en el sistema mètric decimal a un poc més de 406 hectàrees. Pertany als hereus del noble senyor don Josep Quint-Zaforteza Amat. Els seus dominis començaven al camí dels Reis i es perdien en les altes muntanyes del fons, cobertes d'espessos pinars. Dins ella s'erigí el cementeri anomenat de la Vileta (que, quan renuncià als seus drets el rector de Son Rapinya, l'administració d'aquest passà a mans del rector de la Vileta). Successivament s'ha anat parcel·lant els terrenys d'aquesta finca. La primera parcel·lació es produí devers el 1923, amb la venda a particulars de sa Tanca de Baix, bocí que a partir del camí dels Reis arribava a la carretera que uneix Son Rapinya amb Son Serra, davant les Cases (avui esbucades) de la possessió. Amb això, sorgiren uns bonics xalets, separats per amples carrers de recta estructura.

La segona tengué efecte quan s'alineà el pujolet anomenat es Garrigó, comprat, en gran part, per don Josep Ventayol Sureda, el qual hi edificà algunes cases d'esplai, que després vengué, així com els altres solars que li quedaven, els quals igualment foren edificats.

Quasi simultàniament, a uns 3 km de distància, al lloc que s'anomenava sa Caseta d'en Plata (8), l'esmentat senyor Ventayol adquirí uns altres terrenys, amb intenció de crear una zona residencial. L'emplaçament no podia ser més encertat, ja que es planejava a la falda de les verdes muntanyes, a un tir de ballesta de Son Vida, amb un panorama imponent sobre Palma i la seva meravellosa badia. El projecte fou, ben aviat, una realitat. El comerciant d'articles de goma, don Enric Codina; el publicista Rv. don Francesc Sureda Blanes; l'industrial de productes lactis, don Antoni Gispert Pérez, foren els primers que s'instal·laren al nou poblat, que no tardà a ser un somrient llogaret. L'esmentat senyor Ventayol la dotà d'un bon bar, d'un camp de tennis i d'altres mitjans d'atracció. Anys més tard --dècada dels 40--, el seu fill don Bartomeu cedia a la Federació Diocesana de Congregacions Marianes, en la persona del seu president, P. Miquel Bonet Frau, S.J., un extens solar per a l'edificació d'una casa d'exercicis, que dissenyà l'arquitecte doctor don Francesc Casas Llompart; en ella, a més de les habitacions pròpies per al seu fi, s'aixecaria l'espaiosa capella, la qual, juntament amb la residència de religioses, ompliria el buit que es deixava sentir per a la pràctica de la vida espiritual dels habitants de la zona. Les obres començades feliçment es paralizaren, per desgràcia, a meitat de camí. Actualment, aquest projecte inacabat s'ha convertit en magatzem de l'hotel Son Vida, on es guarden mobles i objectes que estan fora d'ús.

Una altra parcel·lació important fou la que afectà el popular figueral de Son Quint, un dels més grans de Mallorca i famós per l'exquisida qualitat del

ASCENSORES ASPE S.A.

C/. MARINETA, 7.
TELS. 26 62 32 - 26 62 54 - FAX - 490763
07600 EL ARENAL (MALLORCA)

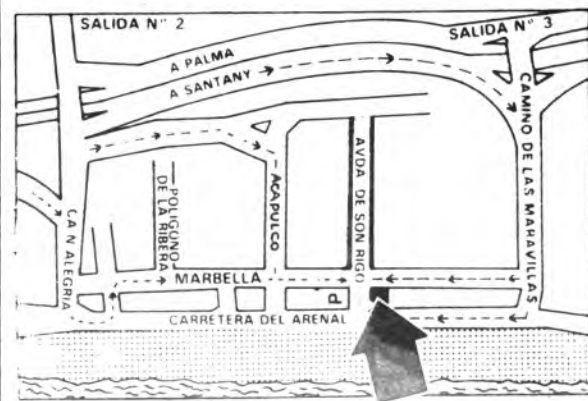
SI VENIU A L'ARCADA

PER L'AUTOPISTA HI HA
4 O 5 CAMINS

RESTAURANT L'ARCADA

CARRETERA DE S'ARENAL (CANTONADA
AVINGUDA DE SON RIGO)
TELÈFON: 261450/54
S'ARENAL DE MALLORCA

LA CARTA ESTÀ EN CATALÀ
OBERT TOT L'ANY

Son Rapinya, cent anys d'història

•••

seu fruit, que tastaven no només les persones de Son Rapinya, sinó també la gent dels llogarets circumdants. Durant molts anys fou explotat per l'amo n'Antoni Borràs, "Rey", d'Alaró, juntament amb la seva esposa Maria Rosselló i els seus fills (Antoni, Mateu, Margalida, Gabriel, Jordi, Jaume i Guillem). Per sant Roc --16 d'agost-- abandonaven el seu poble de residència i es presentaven al figueral, fins a finals de novembre en què venien les figues seques que havien elaborat. També liquidaven la guarda de truges que havien engreixat amb el fruit defectuós.

Aquest vast solar, l'adquirí don Bartomeu Ferrer Villalonga, natural d'Artà, el qual, quan es retirà a l'illa, després de molts anys de romandre al "Perla de las Antillas", volgué muntar una indústria de materials de construcció, semblant a la que a Cuba li havia proporcionat uns bons beneficis. Una làpida col·locada a l'exterior de les oficines, feia conèixer l'existència d'aquest establiment, ja que deia, textualment: "Tejar Toledo. Fué bendecido por el muy ltre. Sr. don Juan Quetglas, canónigo, con asistencia de las Autoridades, actuando de padrinos D. José Ma. Espina Devés (9) y Maria Vich Nadal, 31 de Agosto 1941".

Finalment, al 1975, la Immobiliària Constructora Mallorquina S.A. i la societat Alconesa, la qual intervingué directament en la construcció, realitzaren la molt sensible operació de transformar sa Tanca de d'Alt en un flamant i famós Parc dels Ametlers, el qual ferí mortalment l'ambient i la panoràmica típica de Son Rapinya. La seva extensió abraça les terres compreses a partir dels carrers Vicari Joan Catany, plaça de Son Quint i carrer Prevere Rafael Barrera, assolint, al fons i en línia recta, els mateixos marges de Son Pacs, de manera que la

transformació es feia no a les rodalies, sinó al cor mateix del llogaret, i aquesta circumstància bé s'ho pagava, tenir-la en compte, per no trencar la tradicional idiosincràsia i bellesa del lloc. Al 1923, quan s'urbanitzà sa Tanca de Baix, la qüestió ambiental fou respectada íntegrament i l'estètica de Son Rapinya no perdé res en aquesta metamorfosi, ans al contrari millorà ostensiblement amb el canvi (el qual encara es pot guaitar). A sa Tanca de d'Alt, les intencions de la constructora foren molt diferents i fan suposar que el que més importava era el negoci i els guanys de l'entitat (10). Lluny de dissenyar xalets i plantes d'altura reduïda, que sorgissin d'entre capritxosos jardins casolans, gruixats i uniformats blocs d'habitatges s'aixequen impertinents i rompen l'harmonia del conjunt. I no ens podem repenjar als balcons del vell Son Rapinya, per esplaïar-nos amb la visió de la Serra d'Alfàbia, el Puig Major i el Massanella, ja que tot ha desaparegut, amb la inapropiada edificació. I hi hagué un atemptat més greu encara, un atemptat denigrant, que revela la falta de sentiments, les cases de cultura i la manca de civisme dels que el promogueren, permeteren i executaren: la destrucció, arran de terra, de les famoses, antiquíssimes i blasonades Cases de Son Quint, que tan acaronades foren, a través dels anys, per pintors, fotògrafs i fins i tot per directors de cinema (11). En va aixecaren la seva veu de protesta els artistes i amants de la tradició mallorquina. La premsa ciutadana, també volgué evitar la destrucció amb els seus escrits, però tota manifestació en contra topà amb l'acord pres. La demolició de ses Cases de Son Quint fou tot un símbol: Son Rapinya deixava de ser "aquell" Son Rapinya que conegueren els nostres avis i que poguérem contemplar i gaudir els seus descendents... El seu futur, obert al desplegament del món modern

és capaç de superar la tranquil·litat, el benestar i l'amor que regnava entre els seus habitants? Tant de bo sigui així.

Es de justícia que tanquem aquestes dades sobre Son Quint, fent ressaltar la fidalguia dels senyors propietaris de la possessió, els quals ajudaren al feliç desenvolupament de Son Rapinya, amb les seves aportacions. Ementem, en primer lloc, don Josep Quint Zaforteza i Togores --mort precisament el maig de 1880--, el qual féu mercè de l'extens solar, on s'edificà l'església. Anys més tard, el seu net, don Josep Quint Zaforteza i Amat, repetia la gentilesa, amb la donació de dos solars per a la construcció de la casa-vicaria, de la plaça de Son Quint --desapareguda a finals dels anys 30, com direm més tard-- i de la nostra vicaria, amb sala d'actes i camp d'esports, situada a la plaça del Vicari Llinàs, avui casa parroquial.

A Son Quint, també hi destacà una figura singular: la de l'Honor Josep Salas, la qual no hem de silenciar, per la seva pietat i munificència. Aquest preclar baró fou el braç dret del dinàmic Trinitari ex-clausturat (12) P. Miquel Ferrer Bauzá --artífex de les esglésies de Capdepera i de la Vileta--. Amb eloqüència, ho testimonia el retrat a l'oli (pintat per Melcion Umbert, a mitjan segle XIX) que es guarda a la sagristia d'aquest darrer temple, en el qual, en la seva part inferior, hi ha la següent nota laudatòria: "Any 1843, l'Honor Jusep Salas, de Son Quint, altres i el poble, no s'aturaren fins a cobrir mitja iglesia de Sa Vileta, comensada l'any 14, amb 4 pams de paret. Cessa l'obra fins l'any 50 per malaltia de qui, a més, pagà la Capella de San Jusep". (13) Quan morí aquest benemèrit amitger, el substituï en l'administració de la masia el seu nebot l'amo en Joan Pizà Salas, i a aquest el seu fill Rafael Pizà Arnau, el qual al 1975, voluntàriament, cessà en les seves funcions.

Son Vida

Al 1880 era propietari d'aquesta alqueria, don Francesc Truyols i Salas. L'extensió de les seves terres era d'un 500, quarterades (= 355 hectàrees), disposant de plana i muntanya, cobert de frondosos pinars.

En morir don Francesc, deixà la possessió al seu fill primogènit, el qual estava dotat d'un gust molt refinat, que féu que l'enriquís amb notables modificacions, especialment ses Cases, les quals quedaren transformades en un sumptuós palau.

Deixem la descripció d'aquestes a l'àgil ploma del culte publicista don Rafael Caldentey Cantallops, Prve., el qual diu d'elles el que segueix: (14)

Son Vida. Senyorial finca, amb aspecte de castell; fou edificada damunt les velles construccions de l'antiga masia rural, per don Ferran Truyols i Despuig, sisè marquès de la Torre, cap al 1900, amb la finalitat d'oferir-lo a la seva esposa donya Magdalena Vilallonga i Zaforteza, en testimoni d'afecte. Cal fer notar que les obres foren dirigides, personalment, pel mateix marquès, amb l'assessorament del mestre d'obres, Joan Pagès, com també que en la seva construcció s'empraren exclusivament cantons de pedra de la pedrera de la finca. Els maons de l'aljub (del qual parlarem, més endavant) es fabricaren allà mateix amb argila de la mateixa finca. El regi edifici s'acabà el 1905. El castell tenia les seves habitacions sumptuosament ornamentades amb mobles i tapissos dels segles XVI i XVII; contenia pintures de Ribera, La Coma, Ankerman, Torres i Faust Morell; una col·lecció d'armes, procedents majoritàriament del castell de Perelada i una altra i curiosíssima col·lecció de claus estrellats, blades, claus, panys,

Son Vida, casa senyorial amb aspecte de castell.

•••

Son Rapinya

...

frontisses, etc. de velles portes mallorquines. Així com una altra de numismàtica.

Interessant resultava la vasta cuina, amb la seva bateria de coure, integrada per dues-centes peces, algunes de gran mida, essent, potser, una de les millors i més completes d'Espanya. Això acaba la seva relació don Rafael Caldentey.

Tan superb edifici atreia la curiositat de la gent i era visitat continuament. Hi estaren Eduard VIII d'Anglaterra --quan encara era el Príncep de Gal·les-- la Infanta Isabel Fca. de Borbó i Borbó ("la Chata"), don Antoni Maura i Montaner --president del Consell de Ministres-- i el cap de l'Estat espanyol don Francisco Franco Bahamonde. Estava edificat damunt un pujolet, convertit en un extens jardí, on es cultivaven plantes i arbusts, un tant exòtics per aquell temps, a Mallorca: el "Ficus arabicus", per exemple, tan generalitzat actualment, és gairebé segur que va ser Son Vida on tengué el seu primer redol.

Destacà, així mateix, la seva fauna, ja que en aquests jardins s'instal·là un parc zoològic, on s'exhibien, en unes grandioses gàbies, centenars de periquitos, canaris, faisans, faraones, voltors, llebres, una guineu, una moneia, un porc senglar, etc.

Una casa de tan superbes proporcions i circumstàncies, precisava d'un gran cabal d'aigua per fer front a les exigències domèstiques. No esquivà el problema l'intelligent marquès, sinó que li trobà solució i construí, en un pujolet proper, uns aljubs que assoliren un merescut renom dins la comarca, per la seva capacitat. Sol·licitats per oferir dades d'aquesta ingent obra, copiam els que consten en una làpida adherida al davant dels aljubs: "Este depósito fué construido por el Maestro Juan Pagés LLauró, natural del pueblo de Cantallops, provincia de Gerona. Todo el revestimiento de los muros es de ladrillo, incluso los arcos y las bóvedas. Empleáronse en su construcción unos 175.000 ladrillos gruesos y 80.000 delgados, los cuales fueron fabricados en el mismo predio Son Vida. --Mide 42'35 ms. largo, 11'24 ms. ancho y 12'65 ms. profundidad, hasta el desagüe superior; su cabida 5.897 m. cúbicos--. Entró el agua el 6 de abril del año del señor 1907--. Lo mandó construir don Fernando Truyols y Despuig, Marqués de la Torre, Caballero de la Orden de Calatrava".

El líquid element assolia els murs del castell, mitjançant unes canonades de ferro que sobresortien --i fàcilment es veien-- de la superfície de la terra. Ningú podia negar que, aleshores, aquesta obra era pròpia de titans... ja que per aconseguir l'aflorament de les aigües subterrànies, que han aconseguit en els nostres dies les modernes perforadores, havien de passar ni més ni pus que 62 anys.

Tengueren cura de la finca, en qualitat de conradors, l'amo en Miquel Bestard, que anteriorment a 1904 havia substituït el seu pare com a amo. En aquests dies, ocupava un escó de regidor a l'Ajuntament de palma. Al 1919 passà, amb igual càrrec, a la possessió de Santa Ponça, reemplaçant-lo a Son Vida el seu germà Gaspar, al qual substituï Francesc Pasqual com a majoral, que s'ocupava, al mateix temps, d'ensenyar les habitacions del palau-castell als visitants que s'hi interessaven (ocupació que li proporcionava unes bones propines).

Cronològicament, després de Francesc, dirigiren la finca: Antoni Capllonch, Gabriel Fullana ("Galaiana"), Rafael Garcias Juan ("Mena"), Josep Pujol i Pere Febrer, el primer en qualitat d'amo i els altres quatre com a amitgers.

A Son Vida, hi hagué una parella que mereix que se'n parli. Es tracta del garriguer Jordi Gelabert --que també actuava de posader-- i de la seva esposa Francesca Sastre Sastre, ambdós molt coneguts i estimats a Son Rapinya, ja que sempre visqueren aquí.

En la seva primera joventut, estigueren al servei de Son Muntaner i, allà, es casaren. Però un seriós entrebanc posà en entredit la felicitat dels dos éssers. Francesca fou víctima d'un ataca cerebral i quedà privada de la vista, a més d'envellir ràpidament. Emperò, no quedà inútil total i visqué tranquil·la baix la cura de la seva neboda, Apol·lònia Català Sastre, i la seva vida esprolongà fins al 19 de juliol de 1972, en què lliurà la seva ànima al Creador, complerts els 96 anys. I és ben cert que la Providència no ens abandona mai. Quan quedà cega, se li desenvoluparen la resta de sentits corporals, de tal manera que amb el tacte endevinava si a la roba hi havia qualche taca, després d'haver-la rentada... o si en terra hi havia qualche brotet, després d'haver-lo agramat.

I pel que fa al seu estimat cònjuge, encara passaven coses més notables. Era en l'època en què Jordi estava en plena possessió de les seves facultats físiques, ja que segons quines "gestes" no les hauria pogut fer començada la vellesa. Així, doncs, d'ell es conta que les seves dents eren de ferro, amb elles estirava de la corda de la cisterna, i treia el poal ple d'aigua... o trencada en dos bocins una corretja de coure, o un ullastre revengut, o un cul de tassó. I com que tenia el geni viu, un dia en què una mula, d'una cabaçotada, li féu botir una dent, amb els que encara tenia li mossegà una orella.

Un altre do tenia Jordi, i és que era un hàbil domador d'animals. El porc senglar, del qual abans hem parlat, el domà de tal manera que, mansament, com si es tractàs d'un ca, el seguí onsevulla que anàs. El mateix dia en què el sacrificaren, caminà ell mateix, darrera en Jordi, fins a la banqueta, on li pegaren el cop mortal...

La masia Son Vida fou traspasada al 1963 a l'entitat Son Vida S.A.; el castell fou transformat en un hotel (15) i les terres s'empraren per a la construcció de camps de golf i altres esports, i en zona residencial, d'alt nivell econòmic. Els xalets edificats en la seva accidentada àrea, són certament una mostra de confort i sumptuositat.

Son Pacs

Petita finca fronterera amb Son Quint i Son Xigala. Les seves terres, planes i seques, no passaven de les 7 1/2 quarterades (= 5'5 hectàrees). Ses Cases eren de modesta estructura.

Antigament la tenia en propietat el comte de San Simón, el qual, mitjançant venda, la traspasà a don Agustí Canyellas Darder. Venuda novament l'any 1968, s'urbanitzà totalment, essent encertada l'alineació dels seus carrers i discreta l'edificació.

Durant més de seixanta anys, fou amo d'aquesta finca, l'amo en Damià Tous Porcel, el qual ostentà, simultàniament, durant un cert temps, el càrrec de batle pedani de Son Rapinya.

Son Garrit

A l'entrada del llogaret i després de la qual fou casa des Pi (16), amb la qual s'iniciava, pròpiament, el llogaret, s'aixecaven orgulloses les Cases d'aquesta

Les famoses cases de Son Quint.

possessió. Eren, de veres, per la seva grandesa, un contrast si es comparaven amb l'exigua extensió de les seves terres.

Al 1862, aquesta masia era propietat de don Antoni Reus Cabot, "persona destacada, de la bona societat (17), el qual tenia un fill i quatre filles... tres de les quals es casaren, respectivament, amb don Damià Serra, cap que fou d'Estadística, don Martí Pou Magraner, advocat, i Rafael Rigas, metge."

Quan el bisbe Jaume, al 1880, constituí la Junta d'Obres per a l'aixecament de l'església, don Antoni fou nomenat vocal d'aquesta, però en aquell temps sembla que la finca estava a punt de ser venuda, ja que al 1882 l'adquirí don Antoni Pinya Forteza.

Anhel del nou propietari fou donar una major amplitud a les seves terres i, així, anà afegint un bocí, que pertanyia a don Joan Bauzá Perelló, i més tard un altre que era de donya Agustina Borràs Verdager. A pesar d'això, mai va fer més de 3 1/2 quarterades (= 2 Has. 48 as. 60 cs.), si bé eren cultivables.

Don Antoni nomenà hereva universal la seva filla donya Maria, esposa del metge don Gaietà Aguiló Bonnin. Aquest era un amateur de la bona música i del sa esport. L'esplanada davantera de s'era de Son Garrit es convertia en camp de tennis, i el mateix don Gaietà i els seus fills competien, acaloradament, amb altres afeccionats de la raqueta.

A mesura que anem fullejant aquestes pàgines, ens adonarem que Son Garrit jugà un paper important en les manifestacions escèniques organitzades al llogaret.

En morir els dos cònjuges, la masia apassà a ser propietat de la seva filla donya Concepció, viuda de don Josep fuster (fundador i director de Radio Mallorca), la qual la deixà als seus fills, els quals al 1975 el vengueren a Co-Inversió Balear, convertint-se en zona residencial.

Foren, successivament, posaders de Son Garrit: mateu Mas Ripoll, espòs de madò Frau, el qual esmentarem més endavant; Joan Llabrés, casat amb s'Esbarranquera; Josep Oliver, "Toete"; i Agustí Cladera, amb el qual es tanca, definitivament, la relació dels posaders. Durant molts anys, fou administrador de les terres l'amo n'Atanasi Vidal.

L'immoble fou enderrocat per Co-Inversió Balear, però abans que això succeís, els senyors Fuster-Aguiló donaren el retaule de la capella de la possessió l'església de Son Rapinya; no així la imatge de la Immaculada --de mitjanceres proporcions--, que presidida el nínxol, la qual va ser adquirida pel col·leccionista d'antiguitats, Rv. Don Josep Mestre Bonet. Un cop examinada la figura per perits competents, resultà ser --ni més ni pus-- que una talla del genial escultor mallorquí Guillem Galmés.

**MALLORCA
TOURIST** INFO

Tel. 45 67 03

NO VOLEM SER FORASTERS DINS CA NOSTRA

-Ofèriu-nos el servei en la nostra llengua.
-No ens obligueu a no tornar.Assessorament lingüístic gratuït
Cordialment,
APLEC, Apt. Correus 1351 PALMABar-Restaurant
Andreu
Carrer Grus, 6
La RiberaCa'n
Verdera
RESTAURANT
GRUELLA
MINI-GOLF
Cuina mallorquinaGARDEN
CENTERMaravillas
Tel. 26 20 55

HORSE RIDING

CARRER MAR D'ARAL

SOMETIMES

LES ME

RESTAURANT
BRASILIA
BARQUETTES DE BAKED, NOUVEAUX PÂTISSERIES COMMANDES
PÂTISSERIES
AVENUE DE BAKED, NOUVEAUX PÂTISSERIES COMMANDES
142
CEN PASTEL - TEL: 26 01 10 - 26 45 43CAFETERIA RESTAURANTE
GONDOLACarrer de l'Arenal
Complexe Cristina
Tlf. 26 11 49

VIATGES

spaniel S.A.

TEL. 26 77 06

RESTAURANT
ALCADAGarden Soft
Tel. 26 60 01

BIERSTRASSE

SUPERMERCAT

orlando

COMERCIAL

Sexe, mentides i calories per minut

Joan F. Mira - El Temps

Com que supose que l'últim informe del Kinsey Institute encara no circula per les llibreries del país, i que per tant els nostres lectors no tenen accés a tan imprescindible volum, miraré de posar-los al corrent de les últimes novetats. El primer informe Kinsey, ja fa molts anys, va servir sobretot per a revelar la devastadora ingnorància del públic sobre el sexe, teoria i pràctica. Se suposava que havia de servir també per a ajudar a superar tan universal i nefast desconeixement de la matèria. L'*Informe Kinsey* esdevingué un clàssic i un *best-seller* (només superat com a *best-seller* per l'*Informe Hite*, més directe i divertit), però sembla que no prou.

Ara, un nou informe Kinsey revela que aquell informe Kinsey, finalment, va servir de ben poc. Els han passat un test sobre la matèria a 2.000 adults, i el resultat és el següent: ni un sol ha contestat bé les divuit preguntes; només cinc n'han contestades setze; i en total només poden considerar-se aprovats en l'assignatura una mica més del 50% (algunes dones més que homes, per cert). Tot això, després dels anys seixanta i setanta de suposada revolució sexual, després de tants programes d'educació (?) sexual a les escoles, després de la difusió massiva de programes televisius, de publicacions, revistes, articles, vídeos, *sex-shops*, cines porno, cabines, condons, pamflets, campanyes il·lustrades contra la sida, literatura eròtica, premis de narrativa vertical, i la magnitud de la tragèdia. No ha servit de res.

La major part de la gent, doncs, continua mantenint sobre el sexe els mateixos pre-judicis (judicis previs a cap comprovació) que tenia abans del vell informe Kinsey. La majoria continua pensant, possem per cas, que la pràctica manual solitària, coneguda per l'antiestètic nom de masturbació, és perjudicial per a la salut. Com si fóra nicotina i quitrà. Més de tres

quartes parts ho fan —ells una mica més que elles, però no hi ha tanta diferència, que això és un altre error general—, però sembla que molts ho fan pensant que causaran malalts, i així no sé quin gust li poden trobar. També pensa la majoria consultada que l'activitat sexual s'acaba a partir dels seixanta anys: no han valgut de res ni tan sols els casaments de famosos i actius octogenaris, ni l'alt exemple procreatiu i clàssic de sir Charles Chaplin, ni les fúries de Picasso, ni Gala de Dalí funcionant a ple rendiment fins a prop dels noranta. La gent no té cultura.

No té cultura literària, científica, ni general bàsica. Un altre cas: bona part del personal creu que la relació anal entre persones sanes, no portadores de virus, no infectades, pot provocar la sida. Gran èxit de les campanyes informatives. I continuen pensant —que Santa Llúcia els conserve la vista— que les dones normals tenen orgasmes només per via de clavada de penis en conducte regular. Freud també ho pensava. I l'autor d'un clàssic de la narrativa eròtica com *Fanny Hill*, també, poc més o menys. També pensa la majoria que la majoria (dels homes) té afers extraconjugals. És comprensible: els homes ho pensen per ganes o per enveja. Les dones ho pensen per la precaució de

malpensar. Per desgràcia per a molts, no és cert. Almenys als EUA: ja m'ho temava jo, que diu la gent de per ací dalt. I em temo, també, que això és igualment aplicable a aquesta banda de l'Atlàntic.

¿Algun exemple més, dels errors compartits? Vegem una pregunta: ¿com és de llarg, de mitjana, un penis en erecció? O siga, ¿quines són les mesures normals i corrents, per sota de les quals és poc i per damunt és un fenomen? Els americans no ho sabien, però supose que vostès sí. Per si de cas, la resposta correcta és: entre 13 i 18 centímetres, i perdonen. ¿Té això una importància substancial per a la major part de les possibles beneficiàries? La resposta correcta és: no. Però la majoria dels enquestats pensaven que sí. I així successivament.

La senyora June Reinisch, directora del Kinsey Institute i coautora de l'informe, pensa que el llibre (540 pàgines) "és ideal per a tenir-lo al quarto de bany, i allà anar-lo llegint trosset a trosset". Perfecte. Molt millor que llegir Dostoievski en el mateix lloc i posició. I molt més il·lustratiu des de tots els punts de vista. Com ara aquest: tothom sabia que *fer-ho*, siga sobre el llit, sofà o catifa, consumeix energia. És una pura obvietat, i en això no anava errat el personal, per ignorant que fóra. Ara l'Institut Kinsey ens informa que aquesta activitat —si és activitat i no només pessigolles, és clar— consumeix exactament 64 calories per minut. Pot substituir, per tant —i amb avantatge de gust, comoditat i economia— altres mètodes de perdre pes com són gimnàsies, massatges, saunes o dietes. Tiren mà de calculadora: tantes calories vull (o volen tots dos) perdre, doncs tants minuts de pràctica intensiva. Deu minuts, 64 calories. Cent minuts, 640 calories. Si resulta efectiu, poden escriure una carta de reconeixement a la Universitat d'Indiana.

Telèfon de la llengua

Ens telefona en Tomeu, estudiant de l'institut Ramon Llull per contar-nos que estava jugant a una màquina a la sala de màquines "Mississipi" situada al començament de la via Roma, quan hi va haver una aturada general d'electricitat i, en reclamar els doblers la dependent, li va dir que parlàs en castellà, en Tomeu li va contestar que si volia sentir castellà que se n'anàs a Castella. La dona el va fer fora del local, tot dient-li que no hi tornàs mentre no parlàs en castellà.

****

Na Catalina Salamanca ens telefona per comentar-nos que a la reunió de pares de la barriada de Son Gotleu per parlar de la catequesi dels infants, es va votar per decidir si les classes havien de ser en català o en castellà, de les 105 persones que hi havia, només 5 votaren a favor del català, i no tan sols això, sinó que a més a més els pares pro-castellà en veure el resultat el reberen amb una gran ovació.

****

Na Catalina Salamanca, es queixa també que a l'oficina d'informació situada a la plaça del Rei En Jaume, tenen informació sobre les inundacions en moltes llengües, entre les quals no hi figurava la pròpia de Mallorca, en preguntar per aquest curiós "oblit" li contestaren que "tots els mallorquins tenen el deure de conèixer la llengua castellana, i en castellà ja hi és, la informació".

****

Pere Manuel Debon, del Rafal Vell, ens comenta que fa uns dies va telefonar a ca seva un alemany xerrant en castellà, ell li contestava en català, xerrant lentament i clar, i l'alemany no li va demanar en cap moment que canviàs al castellà. Més endavant el va tornar a telefonar i fins i tot ja li parlava una mica en català. "Si aquesta persona hagués estat espanyola —ens diu en Pere— m'hagués demanat canviar a la seva llengua, ho se per experiència".

****

Un assistent a l'acte d'inauguració d'un centre de reinserció de drogaaddictes del Projecte Home a Palma se'ns queixà del fet que la placa commemorativa fos escrita en castellà. Aquest projecte està patrocinat per la conselleria de Sanitat i el Bisbat de Mallorca. No s'explica que no ho fessin en català, per molt que fos la Reina d'Espanya l'encarregada d'estirar la corda per descobrir la làpida. Què vol dir això, que el mallorquí no és una llengua espanyola?

SUBSCRIVIU-VOS A

S'Arenal
de Mallorca

Tel: 26 50 05

TALLERS CLEMENTE

Reparació de motos

Cros
Trial
Carretera
Ciclomotors
Servici ràpid

Carrer 419, n.º 12. SON FLOR

EUNA ELECTRONICA G. Pujals

T.V. COLOR * VIDEOS * ELECTRODOMESTICOS

SERVICI ASSISTÈNCIA TÈCNICA

Camí Veinal Son Rapinya, 83 - Tel. 79 21 60
SON RAPINYA

S'Arenal de Mallorca

Detingut per intent de violació

Joan Antoni M. M., de 36 anys d'edat, ha estat detingut per la policia acusat d'un intent de violació en la persona d'una dona de 34 anys d'edat, amb la qual el detingut va estar vivint durant uns quatre mesos.

La dona es presentà a la comissaria de policia per denunciar que, quan caminava per carrer Joan Miró, "l'home amb el qual convivia s'acostà a mi i em col·locà un objecte punxagut al costat i m'obligà a pujar al cotxe".

Es dirigiren cap a una urbanització en cons-

trucció, devers Cala Blava, i un cop allà intentà abusar sexualment de la dona. Segons la denunciante, Joan Antoni M.M. va copejar la dona i li va desfer la falda. L'agressor intentà la penetració, però no ho aconseguí a causa de la resistència que hi oposà la dona. L'home ejaculà damunt les cames de la víctima.

Després, ambdós tornaren a Palma i l'agressor amenaçà la víctima amb matar-la si denunciava els fets.

Xafarderies

La gent de Llucmajor ha xafardejat i molt en relació als executats a les carreteres i cementeris mallorquins durant la guerra dels Tres Anys. Els morts eren homes joves, la majoria sabaters o picapedrers d'ofici, bona gent que mai havia sortit del solc i que pagà amb la vida el fet de ser socialista o sindicalista. La gent de més edat de Llucmajor ens aturava pel carrer el dia de la darrera fira o s'aturava a la taula de S'ARENAL DE MALLORCA instal·lada a l'escola pública per parlar dels seus morts i de la injustícia que aquestes morts varen ésser.

****

La passada edició, varem regalar un exemplar del nostre periòdic a totes les famílies de Llucmajor. Sis persones repartiren periòdics per les bústies i persianes del poble. Una d'elles és en Josep Navarro, 1'85 d'estatura i que tres dies a la setmana va a un dels més prestigiosos gimnàstics de Ciutat a entrenar-se. Fent la seva feina, se topa amb un femeter que feia la seva que li diu. -Como es que tu, siendo forastero repartes este periodico mallorquin que habla tan mal de los forasteros? En Pep Navarro, sense aturar-se de la seva feina li respongué. -Soy un mercenario. El femeter va quedar aturat i no sabé que dir.

El misser Manuel Pomar és el president de la Comunitat de Propietaris de Badia.

En Xisco Thomàs ens fa xafardejar l'altre dia que passejant per Son Verí Nou, va veure que se comença la construcció de xalets a dins la torrentera. Si llavors plou, l'aigua s'ho endurà tot.

****

El president de la Comunitat de Propietaris de Badia Gran, senyor Manuel Pomar, ens denunciava l'altre dia que a una de les zones comercials del poble, l'Ajuntament de Llucmajor dóna permisos per construir xalets. El president diu que amb el temps, aquesta zona comercial pot fer falta. També ens conta que al poble hi manquen papereres i que el transport públic no entra al poble les tres vegades diàries que passa per la carretera.

****

En Pep Fuster, que és el secretari del Club Esportiu Badies ens comentà que el club comença la temporada amb un equip de petanca, un de tennis i cinc equips de futbol. Ens va comentar que un sector de gent de Badia els boicoteja la petanca i que això està ben lleix.

Mata a ganivetades la seva dona embarassada

Un jove de 22 anys estava embarassada de vuit mesos. La mare morí pocs minuts després de l'atac, però els metges aconseguiren salvar l'infant mitjançant una cesària

post-mortem. A causa de les ganivetades, el nadó presentava unes lleugeres ferides al costat esquerre.

Giovanni Palmesse, natural de Nàpols, va assassinar la seva dona dins un vehicle estacionat a la plaça napolitana de Ponticelli, on la parella ocupava il·legalment un apartament.

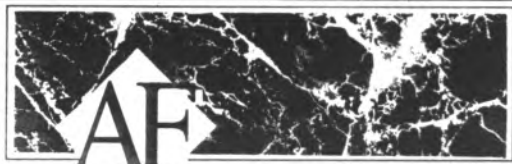
El jove estava a l'atur i va declarar que no podia suportar més les disputes que hi havia entre ells dos, a causa sobretot de zels. Giovanni Palmesse intentà suïcidar-se tallant-se el coll amb el mateix ganivet que havia matat la seva dona.

II SALVEM
LES NOSTRES AMETLES !!

Demanau ametles mallorquines...
Rebutjau les estrangeres.

Les seves sols són vistoses
LES NOSTRES SÓN MOLT GUSTOSES

II Propagau aquesta crida !!

GRANITS I MARBRES

ANTONI FIOI

Sobreposat de cuina i bany
Muntatge en tres dies.
Carrer Golf de Biscaia, 1, àtic
Tlf.: 270190 - El Molinar

**CLINICA
DENTAL**

Dra. Pilar Oto María
METGE ODONTÒLEG

Antonio Garcías, 14
Tel. 66 02 83
07620 LLUCMAJOR
MALLORCA
(Balears)

**S'Arenal
de Mallorca**

EL MILLOR

SUPORT
PUBLICITARI
DE LA SEVA
EMPRESA
A LA NOSTRA
COMARCA

Tel. 26 50 05

**VENDA DE PISOS
A PALMA I A SON FERRIOL**

Xalets adossats de luxe a Son Ferriol
Xalets amb piscina a Sa Cabaneta
Aparcaments i locals devora el Consultori de S'Arenal

Construccions MOLL

Carrer Marquès de Tenerife, 71
Tel. 24 35 13 - SON FERRIOL

Recordam es procedir

I la gent s'és dedicada només an es criticar, cap moment sol alabar sa obra realisada; sa persona destinada, qui du sa direcció, té de tenir espalmó i cap moment s'acovarda.

Es lo mateix d'una barca a dins es gros temporal amb un fort vent de mestral que a tota part l'arrastra: aquell patró és el llastre equilibrant lo seu pes, no pot comptar ell amb res però no perd es coratge.

Lo mateix li ha passat an el senyor Aguiló que ha demostrat ser es patró en lo molt que s'ha avançat, s'aparcament treballat a baix ses avengudes són unes obres agudes per tenir comoditat.

Aquell passeig adobà donant-li més eixemplada i amb arbres l'ha adornada que s'atenció fa cridar; ningú sa veu alça per dar-li s'enhorabona, que aquesta és s'escola que es batle ha d'esperar.

Ara qui s'ha proposat fer sa remodelació d'aquell tan funest sector de sa part sud de Ciutat, ja torna ser criticat per sa gent que allà habita, en part és gitaneria, és un lloc desgraciat.

Carrer de sa Ferreria i es casco veí que hi ha un no ne gosa passar per sa port que fa de dia, ses cases donen mania que te fan bastanta por; és un projecte molt bo que du sa nostra alcaldia.

Sa idea que hi ha dins es nostro ajuntament és donar un bon ambient i sa ciutat resaltar, edificis aixecar amb tota comoditat, ajuntament i jutjat que aplegat pugui estar.

I es carrerons indecents, tots ben plens de corrupció, canviaran de color ocupats per dignes gents, amb un jardins imponents a on se passetjaren i els bons olors sentiran de roses i pensaments.

S'ajuntament té poder per coses modificar, cap detall pot descuidar, lo ha pres de bon de ver; sa ciutat netetjar-la ja que n'és preciositat del món és un bon mercat, això pot demostrar-se.

Sa digna plaça Major, que és tot preciositat, amb hermós enratjolat que te causa sensació, s'estranger amb emoció allà va a passetjar i des seu cor li sortirà molt fonda exhalació.

Sa plaça Palou hi ha a veïnat de sa Major, va ser un lloc de valor es mercat allà abundà, es dissabte s'hi trobà de Mallorca es mercaders, se canviaven dobbers amb es vendre i es comprar.

Después solien dinar an s'Hostal del Perú que feien un bon menú, content tothom va quedar, uns altres se van tipar a s'Hostal que diu de Sòller, se feia arròs de polla, fresca la veies matar.

S'ambient mos ha canviat se pot dir molt radical, ja no s'hi veu personal per tractar des seu mercat; el Perú és habitat per gent negra i corrupció, una finca de valor a quin punt ha arribat!

S'Hostal de Sòller està de fer en grossa ruïna, tot ben ple de teranyina caiguent referit que hi ha, allà se va destinar a dones de mala vida, s'homo que passa se crida i el conviden a pujar

El nostro ajuntament que estima tant sa ciutat està ell compromísat per netetjar aquesta gent i comprar s'establiment que dóna degradació, seria operació que aplaudiria sa gent.

Aquell sector cobraria se pot dir molt de valor, hi ha finques amb honor que un temps se construiria, s'enginyer hi posaria en elles molta passió, sa bona fina labor allà ell demostraria.

I sa pagesa que hi ha vestida a estil antic i aquell jardinet garrit pedrissos per descansar, hi anirien a passar hores molta gent major, lloc de reunió per sa vida poder contar.

Climent Garau
Algaida, 8 de juliol 1990

Pere Canals, nou president d'Agama

L'arenaler Pere Canals és el nou president de la central lletera AGAMA. El president de la cooperativa Son Sunyer va ser elegit en el transcurs d'un assemblea mantinguda pels accionistes de l'empresa. L'entrada de Pere Canals, juntament amb tres membres més de la cooperativa Son Sunyer, ha possibilitat que els administradors judicials abandonin la gestió de l'empresa.

La difícil situació que travessa la central lletera mallorquina fa que el nou president consideri oportú que l'única manera de fer front a la situació és amb la venda de l'empresa, postura que no és compartida per la Unió de Pagesos de Mallorca.

Durant l'assemblea general que tindrà lloc dia 23 d'octubre a Campos, Pere Canals proposarà que es venguin les accions d'AGAMA a una empresa de capital català interessada en la compra, i amb la qual ja s'ha firmat un preacord.

El nou president d'AGAMA es reuní amb els representants dels sindicats i s'arribà a un acord per no convocar la vaga que aquests tenien previst efectuar coma mesura de pressió davant la possible minva de la plantilla. Canals demanà als treballadors i accionistes que

donassin un marge de confiança a la nova junta, període que demanà de dos mesos de durada, amb la finalitat de tancar definitivament l'operació de venda de la central lletera.

Tio Paco

Des del llevat mallorquí fa ara una quarantena arribà a la barriada un mossèn força eixerit.

Home de gran senzillesa sempre disposat a ajudar tant si era ric com pobre qui el menava a cercar.

Son cor xapat tenia dins el comarcal llevat entre la vila de Campos i la de Felanitx estant.

Havia de nom Francesc, Adrover el seu cognom, arreu de la barriada conegut pel sobrenom dels qui se l'estimen: Tio Paco! per tothom.

En Vicenç de Son Rapinya

Llucmajor

Demanen que es declarin nuls els punts d'un ple acordats després de les 0 hores

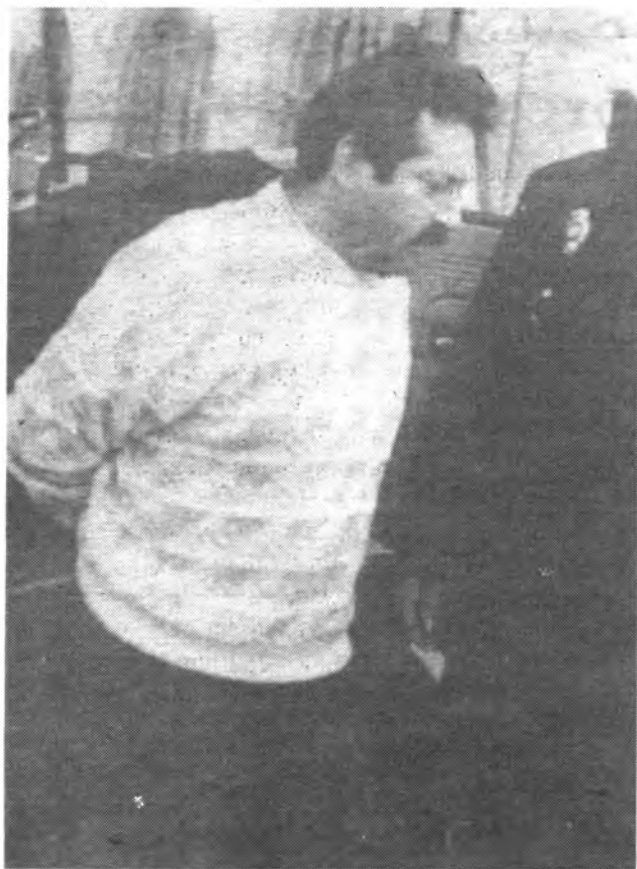
Un veí de s'Arenal ha presentat un recurs a l'ajuntament de Llucmajor en el qual sol·licita que siguin declarats nuls els punts dels plens que s'hagin acordat després de la mitjanit, ja que no es respecta el principi d'unitat que ha de regir aquests actes.

El recurs assenyalava que en un ple determinat no es

respectà la legislació vigent al respecte, ja que el principi d'unitat d'una sessió plenària, demana que l'acte s'acabi el mateix dia del seu inici. El reglament preveu que el punt sobre el qual s'estigui discutint pugui acabar de ser debatut, però no que es comencin temes nous.

En Bartomeu Vidal, un dels militants més nacionalistes d'Unió Mallorquina i habitual de les Tertúlies de Can Güell ens va presentar la seva dona, n'Aina Pons, amb qui s'ha casat no fa molt. La nostra enhorabona.

Pedro Chanes fou detingut l'endemà de l'homicidi.

Els advocats de Pedro Chanes i Tracy Hankes demanen la llibertat sense càrrecs

Els advocats de Pedro Chanes i Tracy Hankes, acusats de ser l'autor i l'encobridora d'un doble homicidi a Can Pastilla, han demanat la llibertat sense càrrecs i han presentat un recurs d'apel·lació contra l'auto de processament.

Dia 7 d'abril d'enguany, passades la una de la matinada, els germans José Antonio i Jesús Lago Ramos, de 27 i 22 anys d'edat, moriren després d'haver-se enfrontat amb els ocupants d'un vehicle que viatjava per la zona, aquests eren els

acusats, Pedro Chanes i Tracy Hankes.

La versió oferta per Chanes assenyala que les dues víctimes els estaven molestant mentre anaven en un vehicle darrera de la parella d'acusats. En arribar al carrer Bartomeu Riutort de Can Pastilla, començà una discussió entre els dos germans i la parella, que acabà amb l'atac per part de Chanes, armat d'un ganivet gros, a José Antonio Lago Ramos, moments després era el germà d'aquest, Jesús, qui queia davall l'atac de Chanes.

Son Rapinya

Roben el cotxe a una monja

Dos individus robaren el cotxe d'una religiosa després d'amençar-la amb una arma blanca. Els fets tingueren lloc a l'entrada del col·legi de Son Rapinya.

Els dos individus envestiren la monja quan aquesta es disposava a fer ús del cotxe de la comunitat i la intimidaren amb un ganivet. Després de fer-se

amb el cotxe, s'escaparen.

La policia, després que la monja informà dels fets, efectuà una ràpida sortida pels voltants. S'aconseguí la localització dels dos individus després que aquests patissin un accident de circulació amb el cotxe robat, segons sembla per conducció temerària que provocà la col·lisió amb un altre vehicle.

«La tractaren com una vulgar prostituta»

Josep Antoni Martínez ha denunciat al jutge als policies que impediren l'entrada a Espanya d'una jove dominicana

Josep Antoni Martínez, resident a s'Arenal, i propietari d'una hamburgueseria i d'una gelateria també a s'Arenal, ha presentat una denúncia davant el jutjat contra la policia de l'aeroport internacional de Barajas, a Madrid, per impedir l'entrada de la seva núvia, Sònia Artagracia Mejías Vargas, a Espanya. Els agents, segons Josep Antoni Martínez, "la tractarem com una vulgar prostituta" i després l'expulsaren del país.

Martínez conegué la seva actual núvia a la República Dominicana, intimaren i decidiren venir a Espanya els dos, "cosa que va ser acceptada de bon grat per part dels seus pares que en tot moment confiaven en mi", en paraules de l'arenaler.

"A primeres hores de la matinada del dia 13 de juliol, agafàrem l'avió a Santo Domingo Sònia, jo, una al·lota del país i la seva filla, que eren esposa i filla d'un eivissenc. Arribàrem a Madrid i tant jo com la mare i la seva filla passàrem el control sense cap problema; a Sònia, però, no la deixaren passar i els agents ens feren anar a comissaria. Quasi quatre hores després, es presentà un inspector i em digué que Sònia no podia entrar i insinuà que es tractava d'una puta i que jo era el seu xulo."

Josep Antoni Martínez relata com va demanar ajuda a un comissari de policia de Madrid que estigués a s'Arenal, però que aquest tampoc no hi va poder fer res, encara que es fes càrrec de les bones

intencions de Josep Antoni i que no hi havia cap intenció de fer que Sònia es dedicàs a la prostitució. Un capità de la Guardia Civil també avalà el testimoni de Martínez, sense, emperò, aconseguir res. L'única solució era aconseguir mig milió de pessetes, que és el que es demana per poder entrar a

Espanya sense permís de treball. Quan Josep Antoni aconseguí reunir-les, Sònia ja havia estat repatriada.

Dies després, Josep Antoni Martínez formulà una denúncia davant el jutjat d'instrucció número quatre de Palma i actualment el sumari és als jutjats de Madrid.

TENIM ELS
200 PRIMERS NUMEROS DE
S'Arenal
de Mallorca
ENQUADERNATS I A LA
VOSTRA DISPOSICIÓ
TELÈFON 26 50 05

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIÀRIA

A GENOVA venc apartament de 60 m², un dormitori doble i menjador ample amb bones vistes. Terrassa ben gran, per 5.300.000 ptes. Telefonar de 12 a 1 al 460093.

S'ARENAL. Apartament-estudi per llogar. Moblat. 37.000 ptes. cada mes. Mínim fins al mes d'octubre. Tel. 269844.

PISOS I XALETs per llogar a la comarca de s'Arenal
FINQUES SASTRE BARCELÓ
Carrer Milà, 15.
Tel.: 260649.
S'Arenal de Mallorca

VENC xalet per estrenar a Badia, tres habitacions, 600 m², solar i piscina. 22 milions i mig. Tel. 46 83 20.

VENC 2 solars de 600 m² a Badia, 3.700.000 i 4.000.000 ptes. Tel. 46 83 20.

PIS al Molinar, 124 metres quadrats, 50 m de platja, 3 dormitoris, 2 banys, sala menjador, cuina, rentadora, tele, video. 11.500.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

SENSE TRASPAS
Lloc local de 200 m² a la Plaça del Nins de s'Arenal
Tel. 26 20 71

IMMOBILIÀRIA MIR-AMENGUAL
COMPRA-VENDA LLOGUER DE TOTA CLASSE DE BENS IMMOBILIÀRI
Carrer de Sant Cristòfol, 16
Tel: 26 92 50
S'ARENAL

Traspàs berenador amb totes les llicències a s'Arenal. Telf. 490237.

CERC solar, mínim 200 metres quadrats, a dins s'Arenal. Tel. 26 14 26 i 74 01 72.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. **ELECTRONICA EL GAUCHO.** Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

LES MERAVELLES, adossat, 3 dormitoris dobles, sala-menjador a dos nivells, i sala, espaiosa cuina, bugaderia, agradable jardí amb herba, terrassa, preu interessant. Mir-Amengual. 269250.

PIS AMPLÉ, 130 metres quadrats, nomes amb 4 anys d'antiguitat, 3 dormitoris, 2 banys, armaris encastats, cuina moblada, rentador, tot exterior, garatge opcional. 10.500.000. Facilitats de pagament. Mir-Amengual. 269250.

OPORTUNITAT. 9 Pis, 4 dormitoris, 2 banys, cuina ampla, bugaderia, sala-menjador molt lluminosa amb vistes. 7000000. Mir-Amengual. 269250

PLANTA BAIXA a Badia Cel. 65 Metres mes 50 de Jardí. 2 dormitoris dobles, armaris encastats, menjador-cuina, bany complet. Zona molt tranquil·la. 5.000.000. Mir-Amengual. 269250.

VENC solar primera línia a Badia Cel, al penya-segat. Un altre a Badia Gran. 1359 metres quadrats i 1250 metres quadrats respectivament. Mir-Amengual. 269250.

PARTICULAR, venc a urban. La Gruta (el Molinar) un aparcament (cotxeria de quatre propietaris). Tel. 41 61 43

LLUCMAJOR, casa zona rústica, a 1 km. del poble, tot amoblat. Mir-Amengual 26 92 50

APARTAMENTS a Badia Blava, zona esportiva, de 1 i 2 habitacions, cuina, bany, jardí, vistes clares, des de 4.250.000. Mir-Amengual 26 92 50

NECESSIT terreny d'unes quatre quarterades per muntar un camp de tir prop de s'Arenal. Tel. 26 38 96.

BADIA CEL I BADIA GRAN. Solars des de 3.200.000. Es poden construir 300 metres quadrats. Mir-Amengual. 269250.

PARTICULAR venc 5è pis zona Ausiàs March, 100 m², tot renovat, tres habitacions, sala menjador, cuina de roure, 2 banys, pre-instal·lació de calefacció, marbre, fusta de nord, aparcament opcional, abstenir-se agències. 9 milions. Tels. 71 23 23 i 74 03 33.

S'ARENAL, petit supermercat amb terrassa, totalment equipat, bona situació. Traspàs per 1.200.000 ptes. Lloguer. Tel. 26 90 44.

Platja de palma, traspàs local nou en construcció per muntar un restaurant entre els hotels Maria Isabel i Royal Cristina per a la pròxima temporada. Preu a convenir. Local de 260 m² interior i 400 m² amb jardins. Tel. 26 63 95.

CALA PI, solar de 1.250 m², venc per 4.000.000 ptes, facilitats en tres anys. Tel 54 02 63.

CALA PI, inversionistes, 5 solars de 1.200 m² cadascun, vistes al mar, directe del propietari. Venc. Tel. 54 02 63.

COLL D'EN RABASSA, pis a estrenar, 2n pis amb ascensor, finca de tres altures, sala menjador, cuina, 3 habitacions, 2 armaris empotrats, bugaderia, 2 banys, terrassa, tot exterior. Venc per 8.400.000 ptes. Garatge opcional, 1.100.000 ptes. amb traster. Tel. 26 21 84. A partir de les 17 hores.

S'ARENAL, primera línia, per no poder atendre. Traspàs souvenir amb molt de gènere, amb begudes i gelats a la terrassa. Tel. 24 15 21 i 26 33 07.

S'ARENAL, balneari 3 i 4, primera línia. Traspàs tenda amb o sense gènere a preu interessant. Tel. 26 00 14.

SON FERRIOL NOU, xalet adossat de primera qualitat, amb 4 dormitoris i 2 banys. Venc per 18.500.000 ptes. Tel. 75 25 10.

BADIA GRAN, xalet a una cantonada, 2 habitacions, cuina, bany, sala amb ximeneia, 300 m² de jardí, possibilitat d'ampliació. Venc per 12.500.000 ptes. A partir de les 15 h al tel. 74 12 15.

BADIA BLAVA, solar de 840 m² a segona línia, vistes. Venc per 6.000.000 ptes. Tel 45 33 53.

VENC planta baixa, només 3 anys, entre Can Pastilla i Cala Estància, 3 dormitoris amb armaris empotrats, cuina totalment equipada, bugaderia, terrassa, jardí, 2 banys complets (1 a la suite), sala menjador, gran garatge individual (cabuda de 2 cotxes), Mir-Amengual 26 92 50.

LLOGARIA pis a s'Arenal, amoblat, 2 dormitoris, 1 bany, sala menjador, cuina equipada, encaientidor, gas butà, rentadora, ascensor. Mir-Amengual 26 92 50.

LLOGUER de casa de camp amb 2 dormitoris, 1 bany, llum a 220. Tot l'any: 40.000 ptes; mig any: 45.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA SOLAR a Cala Estància, 1.200 m², quasi a primera línia. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS, primeríssima línia a Can Pastilla, amoblat, 398 m², 4 dormitoris dobles, 3 banys, sala menjador, sala d'estar, cuina, terrassa, telèfon, bugaderia, porteria, ascensor, sòls de marbre. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS primera línia a Can Pastilla, 2 dormitoris, preu d'ocasió: 7.250.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC XALET a badia Gran, excel·lent estat, 6 anys, exquisadament decorat, molt lluminós, 4 dormitoris dobles, armaris empotrats, 2 banys complets, sala menjador amb ximeneia, cuina equipada, calefacció, parets aïllades, telèfon, garatge, tot en fusta de nord. 23.000.000 ptes, facilitats. Mir-Amengual 26 92 50.

TRASPÀS negoci zona Club Nàutic, cafeteria totalment equipada, 100 m², extractor de fums, congelador, microones, billar propi, equip de música, tv, llums d'emergència... i casa a la part del darrera. Traspàs contracte indefinit: 9.500.000 ptes. Lloguer: 45.000 ptes. Tots els permisos en regla. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC XALET a Badia Blava, pròxima construcció, tipus dúplex i solàrium, 3 dormitoris dobles (2 amb terrassa), 2 banys complets, cuina no equipada, porxo, garatge i jardí. A un preu excepcional: 13.700.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC PIS i baixos a Badia Gran, 9 ants, bona conservació, 76 m², 3 dormitoris, armaris, sala menjador amb ximeneia, cuina amb rebost, jardí comunitari. 6.850.000 ptes i 6.300.000 ptes respectivament. Es ven per separat. Mir-Amengual 26 92 50.

ATENCIÓ INVERSIONISTES! Casa mallorquina zona Cales de Mallorca, 100 anys, reformada, 20.000 m² de terres, piscina, pista de tennis, a 1.500 metres de la platja, possibilitat de comprar terres i negoci. Mir-Amengual 26 92 50.

TRASPAS colmado a Sometimes. Enrevoltat d'hotels. Facilitats. Lloguer, només 20.000 ptes al mes. Tel. 26 28 03

ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels: 491736 - De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:	D.N.I.
Cognom:	TELF:
ATENCIÓ —Escriviu un sol anunci per cupó. —Usau lletres majúscules. —Escriviu dins el requadre el text.	
Ompliu aquest cupó i enviau-lo a: S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 — SES CADENES DE S'ARENAL	

Petits anuncis

ENTRE CAN PASTILLA i s'Arenal, cerc nau industrial o solar gran, per construir-n'hi una. Tel. 261246.

NECESSIT Magatzem, casa vella o solar a Ses Cadenes, Pil·larí o Meravelles. Ofertes al 261246 - 261052.

Rústica de regadiu de vers s'Aranjassa, 10.000 metres quadrats, casa legilatxada que necessita reformes al molí, safareig. Possibilitat d'electricitat. 11.000.000 ptes. Facilitats. Tel.: 715131 i 740236.

PERRUQUERIE

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Can Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

VIATGES

VIATGES S'ARENAL. Billets d'avió i de vaixell. Vols xàter. Crediviatge.

Lloguer de cotxes. Reserves per telèfon i entrega de billets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

VIATGES XALOKI. Billets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VENDES

Es ven escales de caragol de ferro usades, de 3'50 metres. Tel. 26 25 63.

Venc un cadell d'un mes i mig de mastí dels Pirineus, gran bellesa, vacunat i desparasitat. Tel. 26 25 63.

VENC lloüt menorquí de 30 pams, ben equipat, motor Solé de 50 Hp, deix amarrament. Tel. 24 38 07, de 13 a 14 hores.

OUS FRESCS de gallina rossa. Servici a restaurants i hotels cada tres dies. Preus interessants. Granja Acosta. Lluçmajor. Tel. 660432.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferrer.

VENC prestatgeries metèl·liques per a comerços. 24 79 12

HERBA SANA, plantes medicinals, herboristeria, dietètica, productes naturals, cosmètica, règims. Carrer Joan Munar, 11. Tel. 75 74 83. Ciutat.

ES NECESSITA auxiliar administrativa que sàpiga alemany i mallorquí per fer feines a Lluçmajor. Tel. 66 26 11.

PERSONALS

CAVALLER alemany, 41 anys, bona presència, sense problemes econòmics; voldria trobar viuda espanyola per relacionar-se, també casar-se, no importa si té nins, millor si té una bona posició o qualche negoci. Apt. de correus 87 de s'Arenal.

SEPARADA legal, 38 anys, sense fills, amant de la tranquil·litat, professió segura, inversions importants; cerca senyor cultura general, fins a 45 anys. 71 00 87.

EMPLEAT, 55 anys, alt, vida acomodada, sense problemes, separat legal, finques, casa de camp; m'agradaria conèixer senyora/senyoreta de 40 a 50 anys, sense vicis, intel·ligent, amant de la llar. 27 79 90.

ADMINISTRATIVA, 50 anys, posició econòmica alta, sense problemes, vida solucionada, viuda sense fills; conquistaria senyor culte, seriós, educat, amb fins seriosos. 72 14 94.

OCASIÓ. Traspàs cafeteria, balneari 0 (Can Pastilla). Completament equipada, gran magatzem, lloguer baixíssim, contracte indefinit; al comptat 9 milions. S'estudiaran altres ofertes. Tel. 26 10 88.

Mecanògrafa, 34 anys, atractiva, elegant, amant de la casa, simpàtica, feina segura, vida acomodada; si m'elegeixes com a esposa et faré feliç; bo, treballador, agradable. 27 79 90.

MESTRESSA DE CASA, 65 anys, 1'72 d'alçada, prima; em trob sola, però amb ganes de viure, dinàmica; voldria conèixer senyor semblant, per tenir una llar. Anima't i no dubtes a cridar-me. 27 79 90.

SENYOR DE NEGOCIS, alt, sincer, responsable, 51 anys; voldria refer la meua vida, senyora intel·ligent, indiferent fills. Que tenguí cultura, sobretot culta, elegant. 71 00 87.

MESTRE D'OBRES, 42 anys, atractiu, estudis superiors, sense vicis; m'agradaria trobar senyora senzilla, gran personalitat, fins matrimonials, indiferent fills. 27 79 90.

SENYORA DISTINGIDA, 39 anys, negocis, fortuna personal, resident a Mallorca, pis, xalet; voldria trobar un bon senyor, distingit, cultura general, fins matrimonials. 72 14 94.

AL·LOTA, 19 anys, alta, senzilla, estudis superiors, cultura alta, futura professió; cerc formar grup d'amics/amigues, simpàtics, que els agradi divertir-se, relació d'amistat. 27 79 90.

PENINSULAR, fadrí, visc a Palma, corpolència normal, alt, formal; voldria amistat sincera per casar-me amb senyoreta agradable, de 22 a 35 anys, estatura mitjana. 27 79 90.

ADMINISTRATIU, 150.000 ptes al mes, resident a poble, 39 anys, prim, importants estalvis; vull conquistar senyoreta/senyora bona, intel·ligent, per casar-nos. 72 14 94.

NO ET QUEIXIS DE LA VIDA, de la teua soledat, has de fer qualche cosa per canviar-la; ves avui mateix a la nostra agència, "la solució ràpida als teus problemes i sentiments". 27 79 90.

Secretària, eficaç, 26 anys, 100.000 ptes al mes, cotxe, pis, bona presència, sense problemes, no fum ni bec, simpàtica. Fins matrimonials, amistat senyor formal. 71 00 87.

DONA, 40 anys, atractiva, posició alta, afeccions a la pesca i la lectura; contactaria amb senyor professió interessant, indiferent fills, amistat o formar parella. 27 79 90.

VIUDA, posició alta, estudis superiors, 53 anys, 1'70 d'alçada, em sent jove, profundes ganes de ser feliç, formal, romàntica, comprensiva; vull contactar amb senyor educat, sincer. 72 14 94.

PROFESSOR, 49 anys, capital elevat, finques, xalet, estalvis importants, vida acomodada; senyoreta intel·ligent, bondadosa, amistat i fins seriosos. 71 00 87.

PICAPEDRER, 40 anys, 100.000 ptes al mes, pis, xalet propi, cotxe, propietari terres, afeccionat al bàsquet, tennis; voldria trobar senyora. 27 79 90.

Propietària comerços, resident a Alcúdia, ben plantada, fadrina, estalvis, cotxe; em trob sola, trista. Voldria entaular amistat, senyor seriós. 72 14 94.

ADMINISTRATIU comptable, bon capital, cotxe i pis propi, cap problema de salut, m'agrada el mar, viatjar; voldria conèixer senyoreta semblant. 27 79 90.

SEPARAT, 50 anys, ben situat, 1'80 d'alçada, diversos negocis, estudis superiors, capital elevat; voldria contactar amb senyoreta/senyora formal, amb personalitat, per casar-me. 27 79 90.

ESTRANGERA distingida, feina en una gran empresa, cultura alta, no tenc problemes ni vicis, molta soledat; voldria conèixer senyor, alt, per formar una llar en harmonia, de 39 a 45 anys.

Tenc 21 anys, em trob tot sol, amb desig de trobar una al·lota de 16 a 22 anys per a relacions de futur. L'interessada, que cridi al 72 28 36.

AL·LOT 22 anys, empresari, alt i prim, atractiu, cabells castanys, ulls blaus; voldria conèixer al·lota de 16 a 22 anys per amistat. Interessades, podeu cridar al 72 28 36.

Cap de servei tècnic, 51 anys, 1'73 d'alçada, more, atractiu, molt simpàtic; m'agradaria formar parella / matrimoni, senyora senzilla, neta, ordenada. 72 14 94.

PERRUQUERA, negoci propi, importants estalvis, pis i cotxe, caràcter agradable, fadrina, tenc el futur resolt; vull formar parella seriosa. 27 79 90.

FADRI, 26 anys, 1'87 d'alçada, prim, atractiu, amb el futur resolt, bona salut, estalvis, pis, moto; vull conèixer senyoreta 20 a 25 anys, seriosa. 72 14 94.

FADRI, important professió, responsable, petita embarcació, m'agrada molt viatjar, tenc 38 anys; voldria conèixer una senyoreta semblant, amistat. 27 79 90.

ADMINISTRATIVA, 39 anys, fadrina, 1'64 d'alçada, senzilla, independent, original, molt clàssica; tenc el cor buit, necessit amor; senyor amb qualitats. 72 14 94.

A TU, DONA, si cerques la teua mitja taronja, informa't gratis, sense compromís. Apt. 1.823 Palma.

JOVE, de 28 anys, discret, s'ofereix a senyores i senyoretes. Enviar forma de contacte a l'apartat 498 Palma.

L'ESSENCIAL és l'amor, el sexe pot ser igual... o diferent. Si aquestes paraules et diuen alguna cosa... Crida'ns a ARRELS. Tel. 75 96 52.

DONA vol compartir diferents experiències amb dones de 20 a 40 anys. Apt. 1.446 Palma.

SOM UN GRUP de senyores i senyors de 30 a 40 anys. Viudos, separats, fadrins, cercam més afiliats. Si estau sols, escriviu-nos, som persones serioses i agradables. Apt. 1.730. Inès i Leandro. Palma.

ARRELS, Associació Ciutadana per a la Promoció de la Igualtat Sexual. Et pots introduir en grups d'expressió corporal, ioga, cuina vegetariana, excursionisme... Tel. 75 96 52.

AL·LOTA, cerca al·lota íntima. Apt. 1.076 Palma.

FADRI, visc col, tenc cotxe, casa de camp, terres pròpies; voldria formar parella, senyoreta de 25 a 35 anys, indiferent estat civil, formal, educada, bona. 71 00 87.

ARRELS és un espai on pots desenvolupar plenament la teua elecció gay o lesbica, on trobaràs diàleg, amistat i informació. Tel. 75 96 52.

JOVE, 30 anys, ros, 1'65 d'alçada, molt bon aspecte, no fum ni bec, m'agrada viatjar, fer esport, cinema. Cerc dona bona, treballadora, guapa. Potser trobis en mi la felicitat que mai no tengueres. Pere, c/ Santa Florentina, 55, 1-4 07008 Palma. Enviar foto.

PERSONALS

SEPARAT, 1'73 d'alçada, bona presència, cultura alta, vida acomodada, 45 anys; voldria fer amistat de moment, senyoreta senzilla i elegant. 27 79 90.

FADRI, 40 anys, estudis universitaris, alçada i pes corrents, m'agradaria entaular relació seriosa / matrimoni amb senyora de 30 a 40 anys, simpàtica. 72 14 94.

HOLA ALLOTS, tenc 36 anys i em sent mol jove. Cerc al.lot que cerqui qualche cosa més que sexe. Apt. 822 Palma.

FADRI, 31 anys, gran futur, pis propi, cotxe, alt, sense vicis, amant de la naturalesa, afeccionat a navegar; vull formar parella, senyoreta senzilla, de 23 a 29 anys. 27 79 90.

ESTUDIANT informàtica, 23 anys, seriosa, responsable, amb les idees clares; m'agradaria formar parella amb senyor amb sentiments amorosos, matrimoni. 72 14 94.

DIVORCIAT, sense fills a càrrec, hobbies: culturals, caràcter alegre, formal; voldria tenir una bona amistat de moment, senyora activa, de 33 a 45 anys, seriosa. 71 00 87.

FADRINA, 41 anys, bona presència, activa, som molt senzilla, amant de la casa i voldria trobar senyor semblant per formar una llar, plena d'harmonia. 27 79 90.

FADRINA, estudis mitjans, alta, futur resolt, estic molt interessada a fer amistat / fins matrimonials, senyor responsable que no tenguí vicis, entre 45 i 60 anys. 72 14 94.

ESTUDIANT empresarials, mitjana edat, estatura alta, guapo; m'agradaria trobar senyora intel·ligent, dinàmica, amistat amb fins seriosos, de 22 a 34 anys. 27 79 90.

VIUDA, sense fills, 48 anys, pis propi, estalvis personals, duc molt de temps sola; vull formar una llar, amb senyor bo, comprensiu, de 46 a 60 anys, net. 71 00 87.

Si et vols casar o aconseguir una bona i neta amistat, no li donis més voltes. No dubtis més ja que el que no aconseguix mitjançant els serveis del Centre d'Orientació Matrimonial, «La Pareja Unida», no ho aconseguix de cap altra manera.

Comprova-ho vosté mateix/a. Ajudam a tothom de la mateixa manera: fadrins/nes, viudos/es, separats/des, divorciats/des, alts i altes, grossos i grosses, primis i primes i guapos i lletjos.

Ves a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1. tel. (971)71 0087.

Al Centre Matrimonial «La Pareja Unida» disposam d'una gran quantitat de senyoretes i senyors entre 50 i 72 anys que volen trobar la seva mitja taronja, o una amistat formal.

A vosté, senyor o senyora, si també ho desitja, podeu rebre ajuda de «La Pareja Unida» a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1.

DIVORCIAT, important càrrec, 300.000 ptes al mes, embarcació, varis pisos, som alegre, educat, amant de la llar; senyora interessada, mitjana edat. 72 14 94.

FADRI, 1'73 d'alçada, bona posició, estudis universitaris, 35 anys, feina fixa, seriós, responsable; vull conèixer senyora amb aquestes qualitats. 27 79 90.

DEPENDENTA, 56 anys, 1'60 d'alçada, atractiva i amorosa, molt sana, ordenada; senyor amb fins seriosos, afeccionat als esports, a qui agradi la natació. 72 14 94.

50 anys, estudis, posició, afeccions esportives; cerc senyoreta intel·ligent, bona, fins amistat / família, indiferent que tenguí fills. 27 79 90.

AGRICULTOR, resident a Palma, fortuna personal, només necessit senyora bona, de gran cor, per formar parella, per sortir, excursions, fins seriosos. 72 14 94.

VIUDA, 39 anys, sense fills, feina fixa, estalvis, pis propi, béns; vull formar parella amb senyor educat, amb fills, de 37 a 58 anys. 27 79 90.

ENGINYER, divorciat, 53 anys, 1'84 d'alçada, idiomes, futur excel·lent, necessit amor, senyora a qui agradi la llar, sortir un poc, seriosa, amistat. 27 79 90.

VIUDA, guapa, idealista, mitjana edat, futur resolt; cerc cavaller seriós, que no tenguí problemes, feina estable, fins als 50 anys, amistat. 27 79 90.

CAVALLER, 45 anys, divorciat, sense fills, importants béns, estic interessat a formar una llar, senyora comprensiva. Informes al 72 14 94.

SENYORA, de posició social alta, vida acomodada però molt monòtona. Voldria fer amistat amb senyor educat, de 49 a 65 anys. 27 79 90.

Som un cavaller comerciant, amb la vida resolta, amb la soledat que no desig, però a causa dels meus negocis no tenc temps per dedicar-me a les conquestes de salons, i perquè som abans que res formal. Voldria senyora o senyoreta de 25 a 40 anys, seriosa. Em pot escriure a l'apartat 10.231 de Palma 07080.

SEPARAT legal, 39 anys, sense fills, resident a Mallorca, som de bona família, m'agrada la casa, el camp; senyora semblant, fins formals. 72 14 94.

MESTRE D'ESCOLA, a Palma, 34 anys, fadrí, mallorquí, cabells negres, 1'80 d'alçada, bona presència, estic cansat d'estar sol, tenc amigues però no parella, interessada a conèixer-me per tenir, de moment, una bona amistat, només has de cridar-me al 710087.

AL.LOTA alta, simpàtica, agradable, 21 anys; voldria amistat amb jove fins a 35 anys, fins seriosos. Apt. 10.221 Palma.

20 ANYS, ulls negres, cabells rossos, 1'65 d'alçada; m'agradaria al.lot que no sigui molt alt. Apt. 10.221 Palma.

SENYOR amb títol nobiliari desitjaria relacionar-se amb dona d'alt nivell socio-econòmic, per fins seriosos. Deixar missatge. Telf. 722235.

A l'hivern som professor d'esquí en una estació molt coneguda. A l'estiu em dedic al surf. Dedicat a mi. 72 14 94.

Voldria contactar amb dona amb el títol de per ruquera per unes relacions serioses. Tenc 35 anys, bona presència. Crida'm al 72 14 94.

CERC per llogar títol d'API. Telefonar els matins. Telf. 761531.

TRES amics cerquen tres al.lotes per sortir i amistat de 17 a 22 anys, i formar colla. Ref. clàssics-moderns. Apartat 70. Can Pastilla.

SENYOR culte, amant del ball de saló, simpàtic, vitalista, desitja conèixer amiga fins a 45 anys, que tingui vius desitjos de viure i compartir els seus moments, per mirar amb il·lusió al futur. Telf. 682810.

AL.LOT de 35 anys, formal i seriós, amb bona presència, desitja conèixer al.lota fadrina o viuda, de 18 a 48 anys, simpàtica, formal i atractiva per amistat i per sortir. Per favor, ajudau-me. Jaume Serra i Reynés. C. mossèn Riber sn, la Pobra.

DESITJARIA contactar amb persones que hi tenguessin pel·lícules de vídeo VHS pornogay, per intercanviar o gravar. Andi. Palma 0706. Isem, 167, C. C Antillon 19, 1.

JOVE cubà, de 29 anys, desitja correspondència amb joves per escriure en espanyol. Som estudiant de Filosofia. Podeu escriure a Pablo Rodríguez, Cho. 360 apdo 4 vedado 10.400, C Habana, Cuba.

SENYOR alt, fort, molt sa en tot; voldria conèixer una senyoreta de 18 a 35 anys amb la intenció de ser feliços en parella o matrimoni. Tenc tot el necessari i unes 350.000 ptes. al mes. Qui s'interessi, em pot escriure a l'apartat de correus 10.221 de Palma. Estrangera o espanyola.

FADRINA, dinàmica, intel·ligent, 28 anys, 1'74 d'alçada, senzilla, sense vicis; voldria formar parella, fins seriosos, senyor bon, amorós. 72 79 90.

CRISTALLERIA LLUCMAJOR

Acristallaments d'Obres - Miralls - Vidres de color - Decorats - Vidreres Artístiques.
Ronda de Migjorn, 105. Tel.: 661493
LLUCMAJOR (Mallorca)

MENJARS CASOLANS

SOM ESPECIALISTES EN XOT I PORCELLA FEIM PRESSUPOSTS PER A BATETJOS, COMUNIONS I BODES APARCAMENT PROPRI ELS DILLUNS
TANCAT
AVINGUDA DE CARLES V - TEL.: 661117
LLUCMAJOR

BOUTIQUE RASO

La nova moda a preu interessant

Carrer Josep M. Quadrado, 3
Son Verí de S'Arenal.

Cirurgia plàstica
Tractaments de la pell
Massatges.
Drenatge linfàtic
Dietètica
Neuràlgies
Stress
Reuma
Cel·lulitis
Varius
Carr. Militar, 279
Tel. 26 67 79
S'Arenal de Mallorca

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PERSONALS

ENGINYER, 27 anys, el meu cor bateja cada dia més fort perquè sàpigues que et necessit, no sents el seu batec? Doncs acostat més, et necessit, dona, tu seràs el que més apreciarà el meu cor, ànima, pensament i altres. Com abans millor, fins totalment seriosos. 710087

PROFESSORA D'IDIOMES, voldria conèixer l'home dels seus somnis, un home que sàpiga el que és una dona de la llar, bruna de cabells llargs, ulls negres, 31 anys. Crida'm al 710087.

EMPLEADA D'AJUNTAMENT, 26 anys, 1'73 d'alçada, bonica, amb estudis superiors, idealista, fins matrimonials; senyor senzill, molt bo, sense vicis, net. Apt. 10.237 (Palma).

SEPARAT, 29 anys, mallorquí, 1'80 d'alçada, prim, ulls negres, estudis normals, afició a la música i l'arqueologia; senyoreta amb fins semblants, amista / matrimoni. 710087.

INDUSTRIAL, 57 anys, estatura mitjana, simpàtic, natural de Cáceres, visc a Palma, totes les comoditats; em falta el teu amor, senyora comprensiva, educada, indiferents fills. 277990.

VIUDO, 60 anys, encara faig feina, 90.000 ptes. al mes, algunes cases, cotxe, fill casat, m'agraden els toros, els esports, viatjar; senyora jovial amb ganes de viure. Crida'm al 710087.

PROPIETARI FABRICA, 43 anys, alt, mallorquí, 170.000 ptes. al mes, estalvis elevats, prim, cabells negres, bona presència, inquietudes culturals; vull formar parella amb senyora responsable. 2677

VIUDA, 60 anys, alta, visc sola, pis propi, estudis mitjans, vida tranquil·la; senyor alt, de 50 a 70 anys, sa, actiu, que se senti jove. Cridar al 27 79 90.

RECEPCIONISTA, 30 anys, resident a Magalluf, batxiller superior, idiomes, gran futur. Si vols trobar la felicitat, no dubtes a cridar-me. Em vull casar. 71 00 87.

GASTRONOMIA

MESON LOS HERMANOS. Nova direcció. Els migdies menú a 550 ptes. Carretera Militar, 253. Tlf.: 268257. S'Arenal de Mallorca.

EXPRES CAFETERIA. Cuina mallorquina. Menú a 500 ptes. Carrer Bisbe Roig, 46. Tlf.: 662972. Llucmajor.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. S'rt. Susana.

RESTAURANT JAMAICA, cuina mallorquina, especialitat en paelles. Carretera Militar, davant l'ambulatori. Tel. 262923. S'Arenal.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Mervelles. Tel. 265188.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'est. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

ROTLET, bar-restaurant. Menús econòmics i tapes variades. Obert cada dia menys els dijous horabaixa. Carrer Capità Ramonell Boix, 132. Tel. 24 00 26 Es Molinar.

HOSTAL MAPACAIBO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Gràcia, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdager, 12. Tel. 266721, S'Arenal.

RESTAURANT CA'N TIA TALECA. Porcella rostida, xot rostit i altres especialitats. Presuposts per a bodes i comunions. Avinguda de Carles V. Tel. 660297 - Llucmajor.

RESTAURANT - TORRADOR LLUCMAJOR. Xot i porcella rostida. Avinguda de Carles V, cantonada Carretera de Campos. Tel. 660239 - Llucmajor.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

Cafe SA PLAÇA. Un lloc on pots fer una menjada ràpida i per pocs doblers a més de passar una estona agradable. Plaça de Sant Jordi, tel. 74 25 58.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

SERVEIS PROFESSIONALS

NEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats. Avinguda del Cid, 73. Tel. 413155 - Son Ferriol.

Dona de fer feines s'ofereix per hores de Sant Jordi i enrevoltants. Telf. - 642494.

ESTUDIANT de psicologia cerc feina per aquest estiu. Demanau per na Magdalena al tel. 52 64 19.

ALLOTA de 18 anys, s'ofereix per tenir cura dels nins, zona S'Arenal, Can Pastilla, Coll d'en Rabassa. Tel. 26 45 05.

CUINER, s'ofereix per fer tapes a hores extres. Tel. 26 63 32.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

TOT consulta estètica. Cirurgia plàstica, neuràlgies, tractaments de pell, stress, massatges, reuma, drenatge limfàtic, cellulitis, dietètica, varices. Cta. Militar, 279, 1 esquerra. S'Arenal. Tel. 49 17 33.

MESTRESSA s'ofereix per cuidar nins a ca meva de S'Arenal. Horari a convenir. Tel. 262197.

**JOIERIA
RELLOTGERIA
MARINA
CARRER, SALUT, 21
TEL.: 262415
S'ARENAL DE
MALLORCA**

FERRERIA DE N'ANTONI SEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

EMPRESA DE SEGURETAT a S'Arenal cerca dos agents comercials que siguin de la zona. Plaça del Nins, 2. S'Arenal de Mallorca.

LLUCMAJOR, pneumàtics Joan Servera, correjes de tot tipus, bateries, equilibrats, pegats ràpids i pegats de coberta en calent. Ronda Migjorn, s/n. Tel. 660089.

Si tens temps lliure, vols guanyar doblers extres i a més et vols aprimar, crida'm al telèfon 24 77 38.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pillari.

INSTALL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

CUINER de 25 anys cerca feina. Telefonar a partir de les 5 de l'horabaixa al 268675.

GUARD NINS a ca meva. Bon tracte. Tel. 266834.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES**. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa. **MATERIAL DE CONSTRUCCIO**, rajoles i pavimentació. **JOSEP MARTINEZ**. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

PELLERIA 7 PEUS

Confecció en pell a mida
Qualitat total

Avda. Bmè. Riutort, 7
Tel. 26 01 89

CA'N PASTILLA

FONTANERIA FONTBLANC C.B.

ANTONIO ORDOÑEZ GARCIA

Abans FONTANERIA AMER

INSTAL·LACIONS - VENDA DE MATERIAL SANITARI -
CONTRAINCENDIS - PISCINES - CALEFACCIO

Carrer Diego Zaforteza, 4 - Tel. 26 48 73 - 07600 S'ARENAL DE MALLORCA

Senyor de 50 anys, amb 30 anys de pràctica en camions i totes les marques de cotxes, coneixedor de la península. S'ofereix a senyors particulars per als capvespres, matins o tot el dia, de dilluns a dissabte si així ho volen, amb facilitat de viatjar. Per contactes, cridin al 72 28 36. Demanar per Andreu; som autònom.

EL COMODIN, el seu braç dret. Fill d'hoteler internacional, relacions públiques, secretari personal, xofer, home de confiança. El comodí té 30 anys i un aspecte agradable. J. M. Sierra Sanz. L'home de la situació. Apt. 102 Llucmajor.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de Sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correjes de ventilador, camvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

Cercam persona que vulgui formar societat o qualsevol classe de negoci. Per contactes, al tel. 24 79 12 i 27 42 43. Vespres i festius. Apt. 10.237 Palma.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

BORSA DEL MOTOR

VENC Ford Scort-Laser 1.300, PM-AB. 600.000 ptes. Bon est. Tel. 66 01 25.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. **AGENCIA OFICIAL RENAULT**. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

GIMNAS SHOTOKAN, arts marciais, taekwondo, defensa personal, gimnàstica rítmica i de manteniment. Carrer Sant Bartomeu, 63 - Tlf. 269405.

CLASSES particulars de ball, individual o parelles, cha-cha-cha, rumba, fox-trot, samba i altres. César, llista de correus de Can Pastilla.

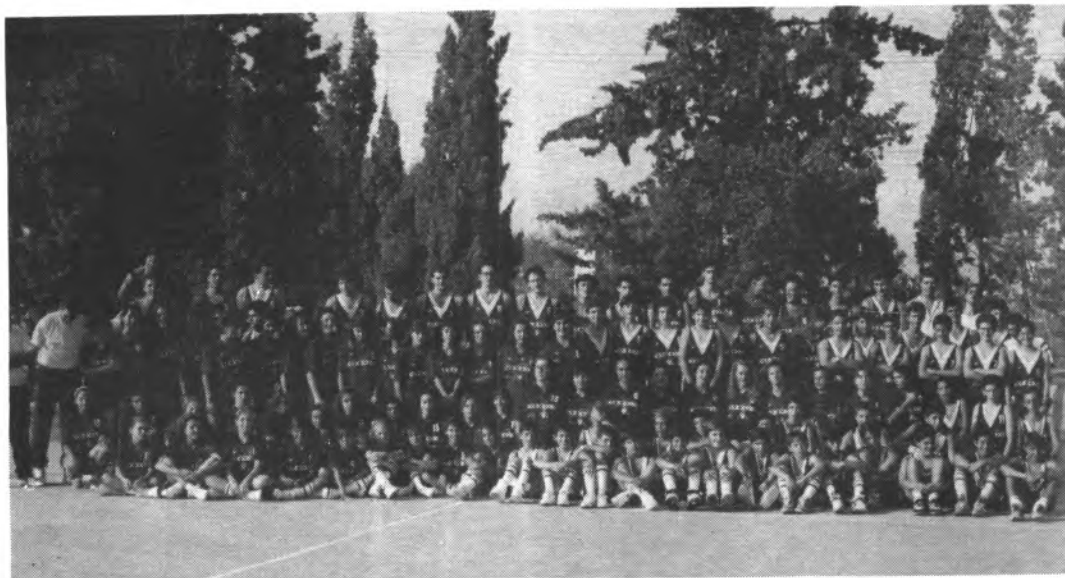
C. BALEARES, 25-2
El Arenal

T'ofereim cursos de programació en:

BASIC
dBASE III PLUS
COBOL
TURBO - PASCAL
TURBO - C
TURBO - BASIC
BASIC2*
*(el de l'AMSTRAD PC)
i de formació d'usuaris en:

ABILITY 2000
OPEN ACCESS II
SYMPHONY
LOTUS 1-2-3.
LOCO SCRIPT.
A més d'un llarg etcètera, pots aprendre:
BANCA
MECANOGRAFIA
COMPTABILITAT
IDIOMES
REPÀS.
Carrer Balears, 25-2-1.
Tel. 491916 - S'Arenal de Mallorca.

Repàs català, francès, llatí, lcastellà, socials, naturals, grec... EGB (to-tes les assignatures), BUP. Tel. 72 28 28 - 26 23 56.

Al·lot i al·lotes que pertanyen als tretze equips de bàsquet que hi ha el CIDE. Tots plegats arriben al centenar i mig de joves.

En Vicenç de Son Rapinya ha normalitzat el rètol de la seva botiga acollint-se a la companya El Català és Comercial. El Govern Balear hi ha pagat la meitat de les despeses.

La guarderia Pitufos de Son Rapinya, un lloc on els nins tenen molt espai per jugar.

Na Jerònia Jaume i Arlandi, de s'Arenal, ha obert una tapisseria devora el Pont dels Jueus amb un nom que ens agrada.

Juli Barrado va ser regidor de l'Ajuntament de Ciutat i batle de la Vileta durant 14 anys, del 1961 al 1975, va fer moltes coses bones per a la Vileta: va posar les aigües, va asfaltar els carrers, va plantar molts arbres, i va posar als carrers noms d'arbres.

ELECTRÒNICA S'ARENAL

Venda i reparació
TV - VIDEO - HI.FI
DISTRIBUIDOR OFICIAL I SERVICI TÈCNIC

NEWMAR

Carrer Mateu Rotger, 17 - Tel. 26 57 74
S'ARENAL DE MALLORCA

Cortinajes y Tapicerías

ARENAL

Vànoves, edredons, coixins
Servei de tapisseria

Carrer Cabrera, 1 B Baixos
Tlf.: 267274 S'ARENAL DE MALLORCA

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558

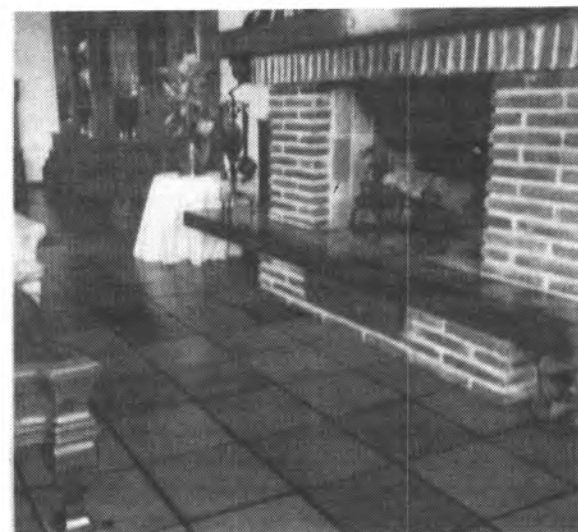
LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01

CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17
Fax 206998

MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
és el resultat de 50 anys de qualitat,
servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS
posa a la seva disposició tot tipus de
materials de construcció,
destacant les rajoles i paviments,
no només pels seus bellíssims dissenys
sinó també per la gran varietat
d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS
demostra la seva professionalitat
acostant als residents d'aquestes illes
les més importants marques
nacionals i internacionals.

El Juvenils de la Porciúncula, que dia 30 de setembre començaren el campionat, són els mateixos que l'any passat, a més de quatre de nous que han pujat d'Infantils. Molt ben duits i dirigits per l "mister" Gabriel. Els jugadors són aquests: Quique, Ramon, Josep, Rodriguez, Salas, Mas, Ordóñez, Castro, Benito, Sebas, Castor, Leo, Verdera, Miquel-Angel i Reynés.

L'equip Benjamí-B de la Porciúncula. És el primer any que participen en una competició de futbol, al torneig del Consell Insular. Guanyaren per 6 a 2 a l'equip de Campos. Són molt ben entrenats per Pàco Peña i són aquests: Ladaria, Sebas, Jordi, Juanito, Damià, Josep-Miquel i Alfons; Jaume, Dani, Rafel, Miki, Albert, Padilla, David i Leal.

Els Cadets de la Porciúncula ja han començat la lliga baix la batuta del gran "mister" que és Antoni Perelló. Té una plantilla molt curta, però amb jugadors de gran categoria. Són aquests: Angel, Pérez, Jaume, Johnny, Tòfol, Pere i Fran; Andreu, Pere, Quico, Quinín, Ginés, Ramon, Casas i Liñan.

L'equip Benjamí-A de la Porciúncula han començat amb moltes ganes i il·lusió guanyant al Campos per un clar 8 a 1. Ben entrenats per aquest mestre de la pilota que és Paco Peña. Són aquests: Bernat, Ivan, Carles, Tolo, Abel, Fiol, Ramirez, Panona, Rebassa, López, Toni, Josep, Mateu, Bonet i Joan.

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Palma de Mallorca.

Exposició
Carrer Arxiduc Lluís Salvador, 84
Telèfon: 75 16 31 - 75 54 45
Telefax: 75 81 32

Magatzem
Polígon de Son Castelló - Gran Via Asima
Telèfon: 29 40 04
Telefax: 75 95 27

Magatzem
Polígon de Can Valero-4 de novembre, 11
Telèfon: 20 66 66
Telefax: 75 81 30

Magatzem
Carrer de Sòcrates, 8 (Can Blau)
Telèfon: 27 01 61 - 27 79 95
Telefax: 24 93 09

Llucmajor
Oficina fàbrica i exposició
Carrer del bisbe Roig, 29
Telèfon: 66 01 50 - 66 01 54
Telefax: 66 05 98

S'Arenal
Exposició i magatzem
Carretera Militar, 522
Telèfon: 26 22 38
Telefax: 49 27 67

Cala d'Or
Exposició
Avinguda de Bèlgica, 14
Telèfon: 65 75 62

Magatzem
Carretera de Calonge - Cala d'Or, Km. 1.500
Telèfon: 65 82 10 - 65 82 28
Telefax: 64 34 25

Porreres
Magatzem
Carretera de Campos, s/n
Telèfon: 64 71 05
Telefax: 65 79 61

MALLORQUIMICA, S.A.

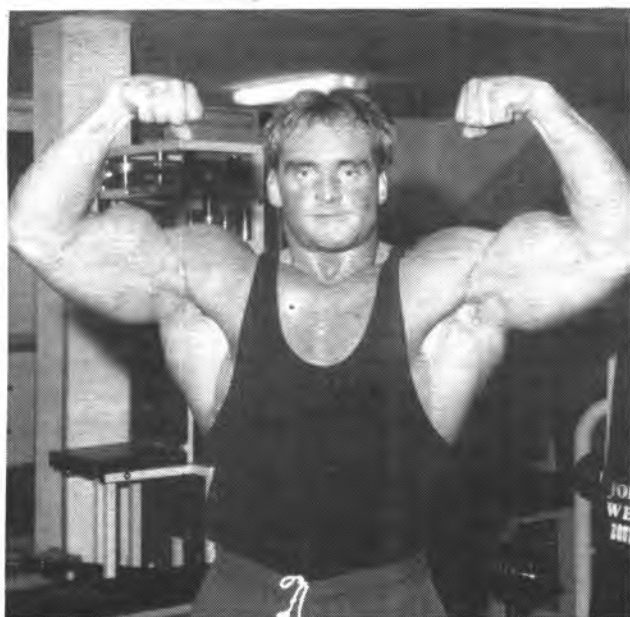
FABRICA DE PINTURES, ESMALTS I VERNISSOS

FÀBRICA I BOTIGA A LLUCMAJOR

CARRER DE PERE ROIG, 43 AL 49 - TEL.: 660236.

BOTIGA A PALMA

CARRER JOAN CRESPI, 45 - TELÈFONS: 230942-454411

Sport Studio de s'Arenal

El campió del món de Fisicoculturisme al nostre gimnàs

Paco Fortuny, el nostre campió de les Balears de 1989 i entrenador nacional, a més de professor a l'escola d'Entrenadors de Fisicoculturisme de les Balears, omplia el pit de satisfacció quan ens donava la notícia que, evidentment, dona prestigi el seu gimnàs i tot el nostre poble de s'Arenal: tot un campió del Món actual i novè al concurs Mister Olympia 90 celebrat a Chicago que es trobava entrenant al seu gimnàs, Sport Studio, al carrer de Sant Cristòfol-Formentera de s'Arenal.

I allà anàrem amb les nostres càmeres per donar als nostres lectors la primícia: Andreas Munzer, campió del Món de Fisicoculturisme, ha passat uns dies entre nosaltres, després de la seva actuació especial a l'Auditori de Palma, el passat diumenge dia 14 d'octubre, amb motiu del Campionat de les Balears de l'especialitat.

Com que la fotografia que els presentam parla per ella mateixa, aprofitam, senzillament, l'ocasió per fer unes preguntes obligades a l'entrenador del gimnàs.

-- Història del gimnàs que dirigeixes...

-- Fa dos anys que funciona i actualment tenim unes dues-centes persones que s'entrenen i compten amb nosaltres.

-- Especialitats...

-- Fisicoculturisme, aeròbic, defensa personal, kung-fu, nutrició...

-- Et coneixem per "el gurú de s'Arenal", quin és el teu secret?

-- Deixaria de ser-ho, un secret.

-- Com arribares a contactar amb el campió del Món?

-- Viurà uns dies a un hotel de Palma. És austriac d'origen i té 25 anys. Demanà un gimnàs adequat per seguir els seus entrenaments i s'assabentà del nostre...

-- Així de senzill?

-- A la Federació saben informar.

Idò que bé! Així tothom content, per aquí... Hi havia nins que no li llevaven els ulls de damunt... I li veurem els bíceps, la seva musculatura? Entrenava amb xandall complet i, és clar...

Però, al final, ja ho veuen a la fotografia. Un poc més i romp la càmera només llevant-se la jaqueta del xandall! Hora i mitja ens va fer esperar per això! Va pagar la pena: tot un campió del Món. (Fotos: Valeriano. Text: A. de V.)

Tennis Arenal

Homenatge al campió de les Balears de Ciclisme Social

L'alegria, si és compartida, és més alegria. I una copa de campió, abans de posar-la dins la vitrina, bé s'ho val omplir-la de cava o escumós amb què brindar per la sort passada i per un futur venturós. Tot això, i entre amics del Club Tennis Arenal de Ciclisme, tengué lloc el passat vespre de dia 3 d'octubre amb motiu d'haver-se proclamat Campió Balears Social 1990 el jovencíssim, per a algunes coses però ja expert en ciclisme, Joan Vaquer López, al Campionat de les Balears de Fons de Carretera, celebrat a Maria de la Salut, amb un recorregut de seixanta quilòmetres i la participació de quaranta-dos corredors, després d'imposar-se a Ferriol Colombàs en un "sprint" llarg que pareixia impossible de mantenir.

- I com és que, després de la victòria i passada la meta, vares patir una caiguda aparatosa, sense conseqüències, però...?

- La veritat és que ni me'n vaig adonar. O va ser per l'alegria de la victòria o perquè anava mig tèrbol de l'esforç. Ha estat després de veure les fotografies i comprovar que havia caigut en terra quan reconec que, efectivament, vaig caure.

- Fotre! La joventut, que tot ho assola...

- Ho deu ser.

- Però, s'han de guardar energies per al futur.

Bé, tota aquesta conversa es mantenia al sopar del Tennis Arenal, obsequi de l'empresari don Pere Canals a amics i entrenadors del campió. Però el campionat havia tengué lloc el passat dia 30 de setembre a Maria de la Salut.

- I si en lloc de tenir d'entrenador el senyor Joan Bon, l'amic "Tintoretto", estiguessis en mans del gran Miquel Parets, el director de l'Hotel Linda, que em dius que podries haver fet?

- Més que guanyar i fins i tot caure, ja només em faltava rompre'm el cap. La pregunta em pareix insidiosa.

- D'acord, d'acord. A qui dediques el triomf?

- Sentimentalment, a la meua estimada núvia; encara que ara estiguem un poc "liats". Potser vaig guanyar a causa de la ràbia que tot plegat em suposà. I, obligadament i per llei, al Club Ciclista Tennis Arenal, que és el meu "sponsor" i actual patrocinador.

Acabaré així, amb un "al.lot" així no sé com, però arribarà lluny. Sort en la vida, amic! (Fotos: Valeriano. Text: Adolfo de V.)

Neix dia 2 de juliol de 1968, Càncer de signe zodiacal. Als 17 anys comença en el ciclisme, precisament en el seu actual club, el Tennis Arenal. El seu color favorit és el negre. Entrenament? De dia i de nit. Santa joventut! Dieta: bullit, rostit i un poc de vi quan menja. Abans d'aquest campionat ha passat tres mesos en curses d'entrenament a Belfast

Joan Vaquer López

(Irlanda del Nord). Ah! també, per a la dieta, necessita molta, però que molta pasta. Pel que fa a la resta, els diumenges va a Missa i... això darrer no sé si m'ho confirmà l'entrenador per afalagar-me, però varen dir que a la Porciúncula.

Si no ho és, ho hauria de ser, així... Tengué unes alenades fortes durant el sopar, per a la núvia, i es negà rotundament a donar-nos el telèfon, no sigui cosa que, posant-lo al diari, li complicassin més les coses.

- Guapa! No siguis tan dura, dic jo, vaja.

- Pel que fa a la resta, el sopar va ser de pinyol vermell. Fins i tot vengué, més tard, un representant de S'Unió de S'Arenal. I tot va anar bé. S'ho paga, que hi hagi campions i que se celebrin campionats perquè, de pas, hi participem tots. Que no és vera, amics? (A. de V.)

**TALLERS
ONOFRE**

**ESPECIALITAT EN XAPA,
PINTURA I RETOLACIÓ**

Carrer del Bedoll, 3 - Y.Tel. 74 31 44
LA VILETA

**FUSTERIA
Josep Lluís Vieitez**

**Mobles de bany i cuina a mida
Fusteria en general**

Carrer Llac de Lugano, 6 - Tel. 79 83 02
SON RAPINYA

VENTAS MIL

Desguas

**Venta de peces usades de cotxe
Compra de tots tipus de cotxes
Compra-venta de xatarra
Recollim a domicili**

Carrer Llac Lugano, 6 - Tel. 79 84 78
SON RAPINYA

Desconeguts imprescindibles

Avui: Manuel Rodríguez López, president del C.P. Bola Azul

(Foto: Valeriano. Text: A. de V.)

Barriades, poblats, ciutats... Carrers, places, barris... Cases, locals comercials, entitats socioculturals, esportives... Tota vida humana, en definitiva, per realitzar-se normalment, sana i educadament, s'haurà de recolzar en un trípode, almenys, d'activitat: la privada, la laboral i la social. Pel que fa a la qüestió privada, hi entren tantes coses, des del més sublim al més exclusiu. Pel que fa a la laboral, tots hem de treballar d'una manera o d'altra per menjar i donar per menjar, per contribuir, cadascú des de la seva especialitat, en la construcció d'un món cada cop més perfeccionat. I pel que fa a la qüestió social o comunitària, quines altres activitats s'hi troben?

Les activitats recreatives, culturals, l'esport, la diversió, també les activitats religioses i les artístiques... Ha estat en aquest aspecte social com hem arribat a conèixer el nostre personatge d'avui i que ara presentam als lectors del nostre periòdic en aquesta, la seva, barriada. Social i esportiva, per a més senyes. I en el camp de la petanca arribam fins a l'exactitud:

-- Sap, senyor Manuel, que a les Balears funcionen més de setanta-cinc clubs de petanca, amb més de tres mil fitxes de jugadors en total?

-- I com no o he de sebre, germà, si estic en actiu com a petanquista des de l'any 1980 i he anat per pistes i camps amb uns i altres? I de president del C.P. Bola Azul, hi estic des de 1987, essent aquesta la quarta temporada.

-- Sí, però ho dic pel fet que això significa tantes i tantes persones que han de sacrificar temps i feines, voluntats i fins i tot doblers perquè, així, puguin funcionar tantes i tantes entitats esportivo-culturals, sòcio-recreatives... perquè després vengui un "polissó" qualsevol i s'aprofita de qualsevol oportunitat i apa!, a enriquir-se en dos dies amb l'esforç, amb la feina, amb la bona voluntat de tots els altres...

-- Home! I què vol que li digui? D'oportunistes,

sempre n'hi haurà. Però aquí, hom s'esforça perquè al club hi ha al.lots, joves i... tenim 47 fitxes en total, amb dos equips que militen a Primera i Segona categoria de la petanca balear i tota la joventut que participa en campionats i torneigs. Aquest és el nostre sentit i la raó del nostre esforç. Veim amb els nostres ulls, palpam amb les nostres mans que estam fent una cosa bona i molt positiva.

-- I sempre ha estat així? Com va ser el començament?

-- La història del club parteix de 1980 i ja al 1982 elaborarem els estatuts que ens regeixen. De setze jugadors que érem quan començarem, avui, com li he dit, tenim una cinquantena de fitxes. Que hi ha hagut problemes? I on no n'hi ha? Primer, començarem al bar-mesón Los Pinos, fins al 1984; després passarem al bar Juanjo, fins al 1989; i ara tornam a ser al bar Los Pinos, però encara usam les pistes de la parròquia fins que s'habilitin les d'aquí. En fi, que a més de tants i tants de trofeus que cadascú té en la seva vitrina particular, també tenim al club dues semifinals juvenils del Campionat de les Balears, varem ser campions de masters en Juvenils la temporada 88/89 i campions infantils de les Balears la temporada 87/88. I els dos equips del club han militat a Primera, encara que enguany en tenguem un a Segona. I tants i tants de torneigs, diguem-ne menors, que hem guanyat...

-- Quina paga té un president?

-- El president de l'Estat o el de la Comunitat Autònoma, no ho sé. Crec que la tenen abundosa. Jo, com a president del C.P. Bola Azul, tenc la humana compensació de sebre que contribueix al bé d'una joventut sana, d'una barriada organitzada i d'uns companys que ens divertim com volem i sabem. I sebre que a Mallorca i a les Balears, hi tenc tota una família petanquista d'amics disposats a afavorir.

-- Una vegada, en una final a Binissalem, quan les coses començaven a sortir de mare, record

que vostè va dir, aproximadament, això: "No ens guanyam la vida de pallassos, venim a jugar; sinó, muntaríem un circ".

-- Efectivament, cadascú ha de sebre on és i perquè hi és.

-- Natural de...?

-- De Granada. Vaig venir fadri a Mallorca l'any 1962. Ara som pare de quatre fills...

No vaig voler preguntar-li més coses, una vegada em digué que era Capricorn. El faig d'una cinquantena d'anys, amb uns noranta quilos de pes, ulls blaus... Tenc entès que es guanya la vida fent de picapedrer. En definitiva, com deïem al principi, dels tres aspectes sobre els quals s'assenta l'estabilitat de la vida, ens ha duit fins a ell la seva dedicació social dins de l'esport de la petanca. Les qüestions personals, les privades, les laborals...?

"Pels seus fruits, els coneixereu", diu l'oracle. Al llarg dels camps i pistes de la petanca balear, puc donar fe que en el senyor Manuel Rodríguez López sempre hi he trobat un cavaller. Quan es perd i quan es guanya.

Conegut dins del món de la petanca, desconegut del gran públic. Però sempre un de tants i tants "imprescindibles" perquè la vida segueixi funcionant i la torxa de la veterania passi a unes altres mans més joves i en formació.

A la plaça de la Mare de Déu dels Miracles, número 2, de Son Roca, hi ha el seu club social de petanca. Se'l coneix amb el nom de Bola Azul.

-- Ha estat un plaer aquesta conversa i... el vinet amb un variadet per acomiadar-nos. Gràcies per tot, senyor president.

-- Igualment, germà!

L'alacantí Angel Gómez és el president del club de futbol de Son Roca des de fa 15 anys, abans havia estat secretari. El Son Roca, equip fundat l'any 1972, compta en l'actualitat amb vuit equips, repartits entre les diverses categories del futbol base i un a la Regional Preferent. Abans jugaven al camp "hermanos Massó", però en l'actualitat ho fan al camp municipal de Son Roca, de recent construcció. Cal destacar també la seva afició, que és una de les més nombroses i fidels de Preferent.